7–8

rozsévač rozsievač

júl/červenec
august/srpen
2021
ročník 91

Časopis Bratrské jednoty baptistů pro šíření Dobré zprávy

Rozhovor s kazatelem

Blahoželania k jubileu...

Zázraky se dějí

BIBLICKÝ ŠATNÍK KŘESŤANA

Svleč nenávist – obleč si dobrotivost

„Kdo se krotí v řeči, má správné poznání,
kdo je klidného ducha, je rozumný člověk“ (Pr 17, 27).

Online konference v Litoměřicích
17. 4. 2021

Nápad, udělat konferenci, přišel od vedoucího odboru mládeže Jordana Hallera. První přijali tuto výzvu mládežníci z Vinohrad a my jsme je následovali o měsíc a něco později.
Kvůli vládním opatřením se konference konala 17. 4. 2021 pouze v online prostoru, konkrétně na platformách Youtube a Discord. Jako vedoucí mládeže jsme se shodli, že by taková služba byla pro mládež pozitivní. Komunikace v mládeži v době pandemie nebyla zrovna moc aktivní, a tak jsme chtěli v lidech probudit zájem se opět do něčeho zapojit, což se nám, věřím, povedlo. Logistickou práci jsem dostal na starost já, nečekal jsem ale, že to bude tak moc náročné. Přípravy jsme zahájili v době nejtvrdších vládních nařízení. Naše schůzky byly pouze online a prakticky každý druhý den, protože se nám nedařilo rychle postupovat.

Hlavní téma jsme zvolili **„Radost vs. Trápení“**, přišlo nám to velmi blízké a aktuální. Oslovování řečníků bylo také složité, protože jsme nebyli schopní natočit jejich slova s nimi off-line, museli nám pomoci i tak, že se sami nebo za pomocí lidí z jejich sborů nahráli. Byli jsme za to moc vděční, bez jejich ochoty by to nešlo.
Na konferenci promluvili jako hlavní řečníci náš bratr kazatel Jaroslav Pleva a kazatel sboru CB Opava Tomáš Kolman. Na semináře přijali pozvání Jakub Limr z Mozaiky HK, Pavol Andraško z BJB Brno a také Tomáš Toušek z CB Horní Počernice. Chvály na konferenci nahráli naši mládežníci, kteří vytvořili novou chválící skupinku. Do programu se zapojila i část lidí ze sboru, za což jsme moc vděčni.
Ačkoliv příprava i průběh konference byly velmi náročné, jsem přesvědčen o tom, že to nebyla zbytečná námaha. Mohli jsme se jako mládež sblížit, naučili jsme se nové dovednosti, které mnoho z nás dělalo poprvé, jako například stříhání videí, nahrávání rozhovorů, komunikaci s lidmi. Jsme rád, že to mohlo posloužit mládežím BJB, našemu sboru a také našim přátelům z jiných církví nebo i nevěřícím. Jsme rádi, že nás Pán chránil, že si nás mohl použít a že se dokážeme popasovat s problémy, které na nás čekají. Snad se jako mládež brzy sejdeme fyzicky.

Marek Krejčí

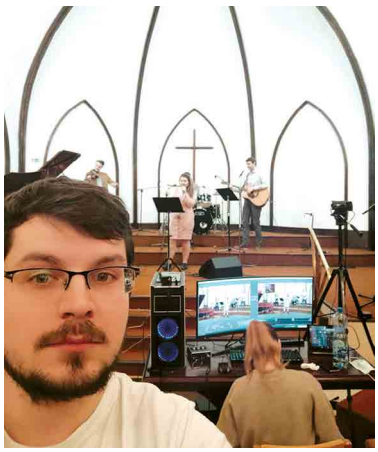

Plakát konference

Obsah

Online konferencie v Litoměřicích... 2
Změna jazyka.....3
Svleč nenávisť – obleč si dobrotivosť 4
Udržať jazyk na uzde.....5
Svleč ošklivé řeči – oblékni si dobrotivost..6
Kdo chce být první
Rozhovor s kazatelem – Nick Lica 7
Sexuálne zneužívanie detí... 8
Nevíte, oč žádáte
Víra je Boží dar /Radio 7 9
Blahoželania k jubileu... 10
Brat Ľudovít Betko – 90 rokov
Pozdravy... (J. Szőllős, E. Pribulová, V. Malý)
Krátky prierez životom, ktorý mi Pán Boh požehnal a viedol ma ním /
Spomienky na Rozsievač.....11
(Ľ. Betko, ...výber zo spomienok z roku 2020)
Blahoželanie s vďakou.....12
Ty si Ježíš?
Nie je dôležité, čo Bohu dám, ale... 13
Pamatujte na ty, kteří vás vedli...
Na ceste hore do Jeruzaléma.....15
Múr nárekov
Musia zostať tu, ak chcem isť do neba.....16
Čím je člověk starší, tím je to těžší
S Ježíšem v kuchyni... (Recept na léto)
Duševné zdravie v cirkvi.....17
...s psychológom S. Masarikom /1. časť
Zázraky se dějí.....18
Inzerce – Škola uctívání
Recenzia.....19
Kvůli tobě si Ježíš zvolil utrpení
Témata/ témy čísel časopisu 2022
P. Kondač: Jediná opora.....20

rozsievač • rozsévač
Časopis Bratskej jednoty baptistov pre šírenie Dobrej správy

Predseda Redakčnej rady: Ján Szőllős
Šéfredaktorka: Marie Horáčková
Redakčná rada: S. Baláž, D. Jersáková, M. Jersák, R. Orvošová, L. Podobná, E. Pribulová
Koncepcia časopisu: Ján Boggero
Komplexné grafické a realizačné spracovanie časopisov: A. Vrana
Jazyková a redakčná úprava: J. Cihová, M. Horáčková, E. Pribulová
Redakcia a administrácia: Bratská jednota baptistov, Rada v SR, Súľovská 2, 821 05 Bratislava, tel. +421 911 813 824. E-mail: rozsievac@baptist.sk
Vychádza 11-krát do roka.
Cena výtlačku: Odberatelia v SR: predplatné 18,- € na rok (cena jedného výtlačku 1,64 €) + poštovné.
Poštovné - zbory: 3,- € za kus a rok,
jednotlivci:
cena výtlačku 1,64 € + 5,50 € poštovné za kus a rok.
Odberatelia v ČR: predplatné 484,- Kč na rok (cena jednoho výtisku 44,- Kč) + poštovné.
Poštovné - zbory: 102,- Kč na kus a rok,
jednotlivci:
cena výtisku 44,- Kč + 252,- Kč poštovné za kus a rok.
Odber v zahraničí: predplatné 18,- €, aktuálne poštovné 29,- €.
SR: IBAN: SK35 0900 0000 0000 1148 9120, do poznámky napísať meno odberateľa. Var. symbol: 888, **ČR:** Česká spořitelna Praha, č.ú. 63112309/0800, var. symbol 911 840
Platby zo zahraničia: Názov účtu: Rozsievač – časopis Brat. jed. baptistov Súľovská 2, 82105 Bratislava, Slovenská republika, číslo účtu: 0011489120, Kód banky: 0900 S.W.I.F.T.: GIBASKBX Clearing: SLSP SC REUTERS: SVBR, SVBS, SVBT, SVBU, IBAN SK 35 0900 0000 0000 1148 9120
Objednávky: ČR: BJB, Výkonný výbor v ČR, Na Topolce 14, 140 00 Praha 4; **SR:** Bratská jednota baptistov, Rada v SR, Súľovská 2, 821 05 Bratislava
Uzávierka obsahu čísla 7-8/2021: 8. 6. 2021
Výroba: Bittner print s. r. o., Bratislava
SSN 02316919 – MK SR 699/92
Poznámka: Zverejnené články nemusejí vyjadrovat názor redakce. Všechny články procházejí posouzením Redakční rady a ne všechny jsou uveřejněné.

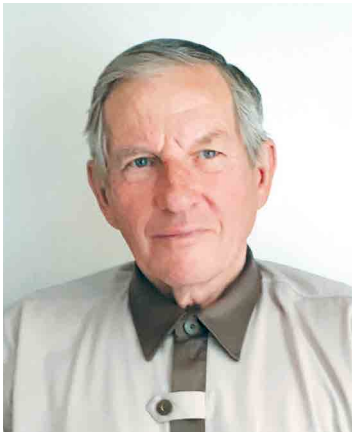

Milan Kern

Jakub ve svém dopisu napsal: „Kdo nechybuje slovem, je dokonalý muž a dovede držet na uzdě celé své tělo“ (Jk 3, 2). Tím vyjádřil skutečnost, že ovládat svůj jazyk je velmi náročné a žel, málo kdo to dokáže. Důvod je velmi prostý: jazyk vynáší ven to, co je v srdci.
Pán Ježíš to vyjádřil velmi výstižně: „Čím srdce přetéká, to ústa mluví. Dobrý člověk z dobrého pokladu srdce vynáší dobré; zlý člověk ze zlého pokladu vynáší zlé“ (Mt 12, 34b–35).
Když se podíváme do Bible na místa, kde je uveden širší výčet hříšných činů, tak zjistíme, že nejméně 1/3 z nich souvisí s jazykem. Jsou to například: lstivé mluvení, kletba, rozbroje, hádky, rozpory, rozkoly, závist, chvástavost, rouhání, pomlouvání, hrubost, nadutost (Ř 3, 10–18; Gal 5, 19–21; 2Tm 3, 2–5).
Základním faktorem určujícím jazyk člověka je stav srdce, ale nemalou roli hraje také vliv prostředí a návyk. Je nesnadné se zbavit špatných návyků používání nevhodných slov, ale mnohem těžší je změnit to, co opravdu vychází ze srdce. Zde pomůže jenom radikální změna osobnosti.
Pavel to vyjádřil obrazem svlečení starého člověka a oblečením nového. Píše: „Ale nyní odhoďte to všecko: zlobu, hněv, špatnost, rouhání, pomluvy z vašich úst. Neobelhávejte jeden druhého, svlečte ze sebe starého člověka i s jeho skutky a oblecte nového, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele“ (Kol 3, 8–10). Po takové změně již nebude těžké mluvit pravdivě a laskavě.

Změna jazyka

Když si svléknu špinavé pracovní oblečení, umyju se a obleču do čistého, cítím se jako nový člověk. V čistém oblečení už nejdu do špinavé práce, nechci se znovu zašpinit.
Pokud máme problém s hněvivostí, pomluvami, hádkami a jinými podobnými projevy, nevymlouvejme se na svoji povahu, vyprovokování někým nebo stresovou situaci. Problémem je nedokončená proměna osobnosti. Radikální změna osobnosti je to nejtěžší a také nejúčinnější, ale nám se do toho nechce. Spokojíme se s dosavadními změnami, které ovšem nešly do hloubky, spíše se týkají jen vnějších věcí.

Buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám. (Ef 4, 32)

Do jednoho staršího domku byl pozván malíř k vymalování. Nějak to zvládl, ale pak domácím prohlásil: „Příště si pozvěte zedníka!“ Problémem totiž nebylo jen zašlé vymalování, ale vážně narušená omítka a zřejmě také izolace zdi proti vlhkosti. Podobné to může být při našem problému rozčilování, pomluv, hádkách, apod. Přihlásit se do kurzu sebeovládání, je podobné jako vymalovat byt, který naléhavě potřebuje zásadní rekonstrukci.
Naštěstí pro zásadní „rekonstrukci“ naší osobnosti nepotřebujeme finance, ale máme skvělou nabídku od Pána Boha, který nám nabízí změnu našeho srdce: „A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra nového ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich“ (Ez 36, 26–27). To dokáže učinit jenom Bůh a On nám to nabízí. Nečiní to však násilím, ale důležitá je naše touha po změně a aktivní spolupráce. Apoštol Pavel ve své výzvě neříká, že nás Bůh svleče a obleče. Je to výzva pro nás. My máme svléct starého člověka a obléct nového člověka.
Využijeme Boží nabídku ke změně našeho srdce a poslechneme Pavlovu výzvu k proměně našeho jednání a mluvení?

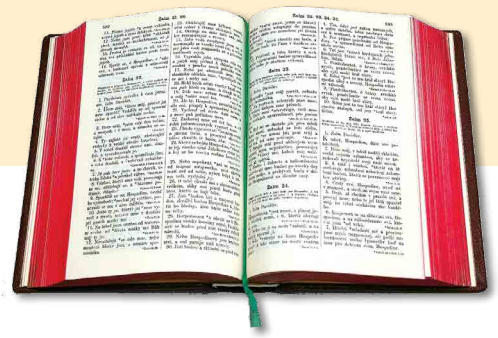

Biblický šatník křesťana

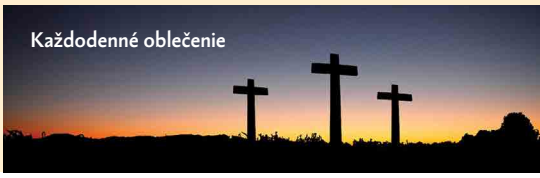

Svleč nenávist – obleč si dobrotivost

Starozákonný text:

„Zdržanlivý v rečiach má rozum a chladnokrvný je rozumným mužom“ (Pr 17, 27).

Starozákonní text:

„Kdo se krotí v řeči, má správné poznání, kdo je klidného ducha, je rozumný člověk“ (Pr 17, 27).

Novozákonný text:

„Odložme skutky tmy (hodovanie a opilstvo, smilstvo a chlípnosť, svár a závisť) a oblečme sa do výzbroje svetla“ (Rim 13, 12).

Nech z vašich úst nevyjde nijaké zlé slovo, ale iba dobré, na budovanie, kde treba, aby počúvajúcim prinášalo milosť... A buďte k sebe dobrí“ (Ef 4, 29 a 32a).

Novozákonní text:

„Odložme skutky tmy (hodování a opilství, smilstvo a chlípnost, svár a závist) a oblecme se ve zbroj světla“ (Ř 13, 12).

„Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, které by pomohlo, kde je třeba a tak posluchačům přineslo milost... A buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní“ (Ef 4, 29 a 32a).

O nenávistné řeči můžeme číst ve Starém zákoně, v Gen 37, 4. „Když bratři viděli, že ho otec miluje nade všechny bratry, začali ho nenávidět a nepromluvili na něho pokojného slova.“ Zde můžeme vidět, kam až nenávist může sahat. Bratři Josefa nenáviděli, protože jej otec miloval víc než je. Jakoby se zde jednalo také o závist. Jmenované vlastnosti jdou ruku v ruce. Pokud se jimi člověk nechá ovládnout, pak způsobí v jeho životě a v životech bližních velké zlé stopy a rány, které se jen těžko zacelují. Totiž s nenávistí se pojí i nenávistné řeči – bratři na Josefa nepromluvili vlídné slovo. Jak se asi Josef cítil, když s ním bratři nebyli schopni promluvit jinak, než nenávistně? Naopak o dobrotivosti – dobru můžeme číst v Novém biblickém slovníku mnoho věcí. Čteme, že veškerý hmotný řád jako takový je dílem Božích rukou, je dobrý, protože Bůh je dobrý. On dává dobré těm, kdo se stali v Kristu Jeho dětmi. V bezzákonném a nepřátelském světě musí křesťané odolávat pokušení a hledat dobré, tzn. držet se ve svém chování pevně toho dobrého, to předpisuje Zákon (Ř 12, 9 a 21). Poslušnost Božím příkazům je dobrá, nakonec je z toho užitek a Hospodin to přijímá. Ti, kdo byli vysvobozeni v Kristu ze zajetí hříchu, stalo se tak proto, aby mohli ve svém životě uskutečňovat dobro. Je to celoživotní dílo každého křesťana, abychom byli za všech okolností připraveni jednat dobře. Bereme na sebe podobu lásky k Bohu i lidem, protože láska je naplněním Zákona. Nejednáme už podle sebe, svých představ nebo zvyků, ale podle Božích přikázání. Svět se dívá na spravedlnost téměř jako na negativní vlastnost. Ale věřící, který se takto snaží naplnit zákon, má dobré svědomí (Sk 23, 1).

Jak se zachovám, když se mnou bližní nepromluví vlídného slova? Ve světském jazyce je „normální“ odpovědět zle, česky se řekne „odseknout“ mu také. Mluvit stejně jako on a ještě přidat, aby byl jasný vítěz rozhovoru. V nenávistném světě kolem nás to někdy přímo „srší“ zlostí a nenávistí. A my, křesťané, máme za úkol situaci uklidňovat, upokojovat, přinášet pokoj mezi dvě znepřátelené strany. Máme odvahu postavit se mezi ně? Vyplnit mezeru dobrem? Pán to od nás žádá. A když nás osobně někdo „sekne“ zlým slovem, jak se zachováme? Pán Bůh od nás žádá poslušnost, abychom uskutečňovali Jeho přikázání lásky, činili a mluvili dobré, protože to představuje slovní spojení „dobré skutky“. Nevykoupení lidé nemohou nést dobré skutky, poněvadž jsou „v zajetí hříchů“. Špatný strom (člověk s podstatou Adama) musí nejprve Hospodin proměnit, aby mohl nést dobré ovoce (Mt 12,33–35). Uvědomujeme si, jak je náš jazyk zrádný. Proto si připomínáme, kdo jsme v Kristu, z čeho všeho nás osobně Bůh vysvobodil, abychom mohli ve svém životě uskutečňovat to dobré. V Česku se traduje takové přísloví: Než řekneš nebo odpovíš bližnímu něco zlého, nejdřív počítej do deseti. Nebo: Ráno je moudřejší večera. Na druhé straně je třeba nenechat zapadnout slunce nad nevyřešenými věcmi. Dejme si pozor na slova, než je vyřkneme. Nemluvme to, „co slina na jazyk přinese“. Zlé slovo a křik zraňuje druhého v srdci a uzdravení není tak rychlé, jak bychom si představovali.

Udržať jazyk na uzde

Téma o našich slovách, škodlivosti nesprávnych či nesprávne mienených slov a naopak, o budujúcom potenciáli múdrych a láskavých slov je určite vždy veľmi aktuálna. Keď otvárame Písmo, zisťujeme, že Božie slovo sa vôbec nevyhýba tejto dôležitej súčasti našich životov a vzťahov, práve naopak, veľmi často sa venuje tomu, čo náš jazyk dokáže – či už budovať, alebo ničiť. Ľudia a častokrát aj my kresťania sa jeden voči druhému prehrešujeme svojím jazykom, a tým hrešíme aj proti nášmu Pánovi.

Umeniu správne používať slová sa ako kresťania potrebujeme učiť v každodennej komunikácii s bratmi a sestrami, či inými ľuďmi. Asi najkrajší text o úžasnej moci jazyka nachádzame v Jakubovom liste 3, 1 – 12. Určite sa vám už niekedy stalo, že ste na vlastnej koži pocítili nevídanú silu a účinnosť nesprávne použitých slov nejakého človeka. Alebo ste možno sami slovami niekoho zranili. V týchto niekoľkých slovách apoštola Jakuba je vyjadrená hrôza a všetko zlé, čo pochádza z tohto malého údu nášho tela. Ak sme úprimní k sebe a otvorení pred Bohom, potom so smútkom a bolesťou musíme priznať, že je to naozaj tak. Koľkokrát sa nám stalo, že sme povedali niečo unáhlene a neskôr sme horko ľutovali naše slová? Alebo si spomeňme na chvíle, keď nás trápili uštipačné slová niekoho iného.

Nesprávne používanie slov

Jakub hovorí: **„***Kto sa neprehrešuje slovom, je dokonalý človek, schopný udržať na uzde aj celé telo.“* Mať schopnosť ovládať svoju reč je prejavom duchovnej zrelosti a Jakub takého človeka nazýva dokonca dokonalým, pretože je to TAKÉ náročné, a je TAK málo ľudí so skutočne skroteným jazykom. Prečo to odráža našu duchovnú zrelosť? Pretože spôsob našej komunikácie s ľuďmi je veľmi presným obrazom nášho premeneného, alebo nepremeneného srdca. Do akej miery sme ešte stále telesní? To sa dá určiť podľa toho, ako dokážeme narábať s týmto „takmer“ neskrotným údom nášho tela. Možno si niekto myslí, že slová, ktoré ničia a ublížia, nie sú také dôležité či vážne ako to, keď niekomu ublíži fyzicky. Ale Písmo hovorí niečo iné... V Matúšovom evanjeliu 15, 11 sám Pán Ježiš hovorí o tom, čo poškvrňuje dušu človeka, a nie sú to LEN fyzické veci...

„Človeka nepoškvrňuje to, čo vchádza do úst, ale čo vychádza z úst, to poškvrňuje človeka.“ Prečo sú vlastne slová také dôležité? Pretože nečisté slová sú obrazom nečistého srdca. Slová sú v podstate len ovocím niečoho oveľa hlbšieho v našom vnútri. Ak sú to slová lásky, dobroty, pokoja, tak to vychádza z hĺbky nášho srdca, ktoré bolo zmenené a naplnené Božou láskou. Vieme, že keď je srdce niečím preplnené, tak to vychádza cez ústa, a bez jazyka sa hovoriť nedá... Táto malá časť tela dokáže pokaziť dobrú povesť druhého človeka, pokaziť priateľstvo, ale aj spôsobiť hlboké nehojace sa rany. Pán Ježiš vo svojej kázni na vrchu poukazuje aj na našu vzájomnú komunikáciu. Hovorí: *Počuli ste, že otcom bolo povedané: „Nezabiješ! Kto by však zabil, musí ísť pred súd. Ale ja vám hovorím: Každý, kto sa hnevá na brata bez príčiny, musí ísť pred súd. Kto by povedal bratovi: Hlupák, musí ísť pred veľradu. Kto by povedal: Blázon, musí ísť do ohnivého pekla“* (Matúš 5, 21 – 22).

Tu vidíme, že nesprávne, nenávistné slovné prejavy vo vzťahu k bratom a sestrám neostanú bez Božieho povšimnutia a trestu. Samozrejme, ak ich ten človek nevyzná pred Bohom a nezmieri sa s ľuďmi, ktorým ublížil. Božie slovo v Príslovia sa tiež veľmi často venuje nášmu jazyku a varuje nás pred jeho možnými následkami.

Príslovie 18, 21: *„Smrť i život je v ruke jazyka, a ten, kto ho miluje, bude jesť jeho ovocie.“* Smrť i život... To sú nesmierne silné slová, však? Čo to však znamená? Že slová majú moc zabiť, ničiť, ale majú moc aj prinášať život druhému človeku. Určite ste už zažili, že vás niekto povzbudil. Aký úžasný je to zážitok! Alebo ste počúvali Božie slovo, ktoré vás duchovne budovalo a nakoplo. Jednoducho povedané, tie slová vám priniesli život, dodalo vám to odvahy, keď ste ju potrebovali, a posilnilo vás to. Ale takmer určite sa vám stalo, že vás niekto bezcitne skritizoval alebo ohováral, alebo vás dokonca pomenoval neslušným slovom. Skutočne, slová iných môžu niekoho priviesť až do depresie a niekoho až k samovražde. A zase slová niekoho majú moc priniesť život, radosť, pocit lásky a prijatia. Je možné nimi rozsievať nádej, ale aj obrať o všetku nádej. Jazyk hovorí horúce slová o láske, a ten istý jazyk v nenávisti chrlí nadávky a kliatby. Jazykom človek môže chváliť Boha a môže sa mu rúhať. Jakub v texte na začiatku tejto úvahy hovorí v 6. verši, že tento úd je peklom rozpaľovaný. To je veľmi šokujúce vyhlásenie. Napriek tomu, že o ňom toľko vieme, niekedy ho dávame k dispozícii satanovi, ktorý ho samozrejme neváha použiť na svoje ciele. Prečo je však komunikácia medzi nami taká dôležitá? Aby sme to pochopili, potrebujeme si uvedomiť, ako veľmi potrebujeme jeden druhého. Boli sme stvorení ako sociálne bytosti – to znamená pre vzťah s inými ľuďmi. Niekedy môže mať človek pocit, že je silnou osobnosťou, že nikoho nepotrebuje. No nie je to pravda. Každý človek vždy potrebuje srdce toho druhého človeka. Je to súčasť toho, že sme

boli stvorení na obraz Boha, ktorý sám je v skutočnosti sociálna bytosť. On má a túži mať vzťah lásky s nami ľuďmi. A to je dôvod, prečo aj v Písme je naša vzájomná interakcia a komunikácia taká nesmierne dôležitá. Ako učeníci Pána Ježiša by sme mali pracovať a modliť sa za náš štýl komunikácie. Jedným z dôležitých dôvodov je aj to, aké svedectvo to prináša pred neveriacimi ľuďmi... Apoštol Pavol v Liste Kolosanom 4 ,6 hovorí**: „***Vaše slovo nech je vždy láskavé a múdro povedané, aby ste vedeli, ako treba každému odpovedať.“* Ak by neveriaci ľudia počuli, ako sa medzi sebou rozprávajú niektorí kresťania, asi by si povedali: „No, tak s týmto nechcem mať nič spoločné.“

Je to naozaj veľmi vážna vec. Ale platí to aj naopak, ak ľudia žijúci okolo nás vnímajú našu vzájomnú lásku aj v komunikácii, bude im to ukazovať Krista v nás a bude ich to ťahať k Nemu. Nesprávne používanie jazyka sa týka každého z nás rôznym spôsobom. Niekto s tým má väčší, iný menší problém. Ale je určitá skupina ľudí, ktorá s tým zápasí viac ako ostatní. V Príslovia 10, 19 čítame: *„Mnoho rečí nie je bez viny, kto si však ovláda svoje pery, koná rozumne.“* Tu vidíme, že najväčší problém s tým majú tí, ktorí radi rozprávajú... Veľa, často, o všetkom a aj vtedy, keď je lepšie ostať ticho.

Ako sa učiť krotiť svoj jazyk, ako sa vyvarovať „hriechov jazyka“?

Priznám sa, ja som skôr tichší človek, ktorý toho veľa nenahovorí, keď nemusí, ale napriek tomu sa mi niekedy stáva, že poviem veci, ktoré by som nemal povedať. O to skôr človek, ktorý rozpráva veľa. Sú to potom často slová, ktoré nebudujú brata či sestru, alebo manželku a deti, ale naopak – zrania. O tom veľmi múdro a výstižne hovorí apoštol Pavol v Liste Efezským 4, 29: *„Nech z vašich úst nevyjde nijaké zlé slovo, ale iba dobré, na budovanie, kde treba, aby počúvajúcim prinášalo milosť.“* Nesmierne dôležité je sústrediť sa na to, čo hovoríme. Je dôležité aj päťkrát si premyslieť, či to poviem, alebo nepoviem svojmu blížnemu. Tí, čo majú mnoho rečí, väčšinou aj vyhľadávajú spoločnosť ľudí s mnohými rečami. V 1. žalme, v 1. a 2. verši čítame: *„Blahoslavený ten, kto nechodí podľa rady bezbožných, nestojí na ceste hriešnikov, nesedáva v kruhu posmešníkov, ale záľubu má v zákone Hospodina, o jeho zákone rozjíma dňom i nocou.“* To je úžasná rada z Božieho slova. Nepočúvať rady bezbožných, nestáť na ich cestách a nesedieť v ich kruhoch, ale mať záľubu v tom, čo je Božia vôľa, v Jeho zákone. Naozaj duchovný a zbožný človek dňom i nocou hľadá

to, čo je milé Bohu, a vie, že to na takých miestach nenájde, práve naopak – môže ho to len pokaziť... Apoštol Pavol hovorí v 1. Kor 15, 33 tieto slová: *„Nedajte sa klamať! Zlé reči* (alebo aj spoločnosť) *kazia dobré mravy."* Správnu cestu v tejto veci nachádzame napríklad aj v Príslovia 15, 28: *„Srdce spravodlivého zvažuje, čo povedať, ústa bezbožníkov však chrlia zlobu."* Kto z nás chce byť ako bezbožníci? Určite nikto z nás.
V skutočnosti sa nedá sedieť na dvoch stoličkách. Aj byť kresťanom, ktorý ctí Boha jednými ústami, a aj ten, kto nemiestne používa slová voči Bohu a ľuďom. Jakub v 1, 26 hovorí: *„Ak si niekto myslí, že je ctiteľom Boha, a jazyk si nedrží na uzde, klame tým sám seba a jeho zbožnosť je márna."* Premýšľajme nad tým, čo povedať svojmu blížnemu, čo by ho budovalo, a nie ničilo. Čo ho posunie dopredu vo vzťahu k Bohu. Čo ho pozdvihne z depresie či povzbudí v nejakom probléme a poklesku. Z príkladu Pána Ježiša vieme, že aj nepríjemné veci sa dajú povedať láskavým, prívetivým spôsobom a tónom. Takže jedna z možností je radšej hovoriť menej ako príliš mnoho. Čo ešte môžeme urobiť pre to, aby sme používali slová podľa Božej vôle? Môžeme a máme použiť modlitbu. Nie nadarmo sa Žalmista modlí v 141. žalme 3: *„Hospodin, postav mi k ústam stráž a hliadku k dverám mojich pier."* Ovládať svoje ústa je ťažšie, ako si väčšina z nás uvedomuje, a preto veľmi potrebujeme Božiu pomoc. Pane, Ty sám mi stráž ústa. Nech hovorím len to, čo sa nebojím alebo nehanbím povedať aj v Tvojej prítomnosti. Zamyslime sa nad tým, koľko by sme skutočne hovorili, ak by sme toto mali neustále na mysli? Neboli by žiadne zbytočné slová, necitlivé slová. Žiadne nemúdre žarty na úkor iných, žiadne osočovanie alebo ohováranie. V Božom slove tiež vidíme jedno vzácne zasľúbenie dané v spojitosti s našimi slovami: Apoštol Peter píše vo svojom Prvom liste 3, 10: *„Veď kto chce milovať život a vidieť dobré dni, nech si zdržuje jazyk od zlého a ústa od ľstivých rečí."* Kto chce milovať život... Ak sa ti má dariť v živote a ak chceš byť šťastný, tak rob toto: zdržuj si jazyk od zlého a ústa od ľstivých rečí... Aké sú to ľstivé reči? To sú podvodné, zradné či zákerné reči, keď človek chce niečo získať na úkor druhého klamstvom. Je to v skutočnosti falošnosť, ktorej je tento svet plný, ale v cirkvi nemá miesto. Môžeme sa modliť za to isté, čo Žalmista v 119. žalme 171 – 172: *„Nech moje pery prekypujú chválou, lebo ma učíš zachovávať svoje ustanovenia. Kiež môj jazyk ospevuje tvoju reč, lebo všetky tvoje príkazy sú spravodlivé."*
Naše ústa boli stvorené na zmysluplné reči. Na to, aby sme nimi za všetko oslavovali Hospodina a nášho Spasiteľa Pána Ježiša Krista. Aby sme premýšľali nad Božím slovom, zvestovali ho a používali na vzájomné duchovné obohatenie. Nech nám Pán dáva zmocnenie a múdrosť, kedy hovoriť a kedy mlčať a ako naše slová používať podľa Jeho vôle.

Štefan Danko, kazateľ z Klenovca

Svleč ošklivé řeči – oblékni si dobrotivost

Nepochybně jedním z největších Božích darů pro nás je **dar řeči.** Současně nám Bůh svěřil i zodpovědnost za jeho užití. Slova mají totiž velkou moc. Můžeme jimi vyjadřovat své myšlení, city i vůli. Můžeme jimi budovat nebo naopak ničit vztahy k ostatním lidem. Můžeme jimi druhým pomáhat a povzbuzovat je, nebo jim naopak ubližovat. Tento kontrast má ovšem hlubší kořeny. Naše slova totiž odhalují, co je v našem srdci. Pán Ježíš o tom řekl: *„Dobrý člověk z dobrého pokladu svého srdce vydává dobré a zlý ze zlého vydává zlé. Jeho ústa mluví, čím srdce přetéká" (Lk 6, 45).* **Ošklivé řeči** patří tedy k arzenálu „starého lidství", které je třeba radikálně svléci (Ko 3, 9–10). Jejich projevů je *celá škála*: od **lhaní, rouhání, falešných přísah, reptání, pomlouvání,** po **zdroje hádek a prázdných řečí,** nemluvě o tom, že **„vést sprosté, hloupé a dvojsmyslné řeči se nepatří"** (Ef 5, 4). V Bibli však nacházíme varování i před **řečmi úlisnými** (čti Př 26, 22–28) nebo před **pokryteckou zbožností** (čti Mt 23). Každý z těchto projevů by stál za hlubší analýzu a sebereflexi, ale to zatím zůstane na nás, čtenářích. Možná nás překvapí, že nalézáme v Písmu z pera apoštola Pavla nebo Jakuba a dalších tolik varovných slov a výzev na toto téma, cílených na již znovuzrozené křesťany. Ti přece již obdrželi nové a čisté „roucho Kristovy spravedlnosti"! Ale z praxe víme, že i nový, čistý šat je možné si zašpinit! Je tudíž třeba z naší strany dávat pečlivě pozor na naše řeči a čelit v tomto směru pokušením a nástrahám toho Zlého! A když se nám už stane, že chybujeme (zhřešíme), je třeba se s tím urychleně před Bohem i lidmi vypořádat. Díky Bohu známe cestu: hřích poznat, vyznat a opustit. Poskvrněný oděv musí jít hned do „Boží čistírny"! Pak smíme přijmout Boží odpuštění a pokusit se zjednat nápravu i v mezilidských vztazích. Jakub zvlášť varuje před podceněním těchto pochybení v naší řeči. Mohou totiž přerůst ve velký, ničivý požár (čti Jk 3). Naše ústa mají být nástrojem chválení Pána a žehnání lidem. Naše prosba o obnovení srdce a naplnění Božím Duchem je tu namístě. Jen z očištěného srdce a za pomoci Božího Ducha může vyplývat ona **dobrotivost, laskavost, milosrdenství, odpuštění.** Aby i naše řeč svědčila o tom skvělém Božím díle v nás! „Žijte proto jako děti světla – ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda: *zkoumejte, co se líbí Pánu" (Ef 5, 9–10*).

Jan Pospíšil

Kdo chce být první

„Kdo chce být první, ať je ze všech poslední a služebníkem všech" (Mk 9, 35).

Kdo z nás by řekl, že mu nevadí být poslední, být za hlupáka, nicku? Nebo komu by nevadilo, že jsou jeho děti poslední?
Ty, na které většinou nezbude, které kamarádi zapomenou pozvat na oslavu, které jsou na ocase třídy, při zábavě nadpočetné? Bouří se to v nás. Rádi bychom, alespoň v skrytu duše, aby naše děti zazářily a my abychom za své nasazení sklidili trochu vděku, a snad i obdiv a uznání. A tak napínáme síly, abychom drželi krok s ostatními, vedli dostatečný společenský život, udržovali dostatek vhodných konexí, byli dostatečně reprezentativní navenek. Děti, aby měly dostatek kroužků, a pak nebyly ve škole poslední.
Je to však náročný boj, který nás vyčerpává, frustruje, nenaplňuje a v důsledku nevede k pokoji. Možná proto může být Ježíšovo slovo naopak osvobozující: „Kdo chce být v mých očích první, ať je poslední a služebníkem všech."

Nemusím být první!

Bůh nevyhlíží (především) machry

Pravý poklad, pravá medaile za první místo u Boha totiž nečeká (především a jen) na machry v prvních řadách, na ty co jsou tzv. in, ale hlavně na ty, kteří investovali do něčeho úplně jiného, než je lidský obdiv a uznání.
Jsou to ti, kteří se nespokojili s vlastním egoismem, sebestředností a pokrytectvím. Jsou to ti, kdo se pokoušejí být k druhým shovívaví. Jsou to ti, kdo se pokoušejí hledat společně, kde je pravda a ne si stát za každou cenu

na svém. Jsou to ti, kdo se pokoušejí odpouštět nespravedlnost, pomáhat, vyslechnout, podat ruku, povzbudit, obejmout. Jsou to ti, kdo se rozhodli rozsévat pokoj a radost.

Náš život začne naplňovat nová radost a pokoj

Pokud přestaneme honit první místo, nebudeme shromažďovat pocty a díky, dávat sebe a své zásluhy na odiv, v očích světa můžeme zapadnout. Když se ale oprostíme od pohledu jen na sebe a pohlédneme s upřímným zájmem a bez pocitu nadřazenosti směrem k druhým, náš život začne naplňovat nová radost a pokoj. Takový, který svět nemůže dát.
V očích světa tak můžeme být za hlupáky a snílky, za ty poslední vzadu.
Pro Boha ale budeme vzácní. Naše hodnota totiž nebude položená v tom, kde jsme předstihli druhé lidi, ale v tom, že jsme Bohu ve svém srdci udělali víc prostoru, aby je mohl naplnit. A skrze nás pak i druhé lidi.
Kolem nás je totiž spousta pro Boha vzácných a milovaných lidí. A i když nám to tak vůbec nepřipadá, možná tu máme být dnes pro ně. A tak i pro samotného Boha.
Nemusíme se tedy štvát v předhánění druhých.
Klidně můžeme být i někde vzadu.
I tam je život.

O. V. A.

Nick Lica

Stát se kazatelem je velké rozhodnutí, aspoň v mých očích. Jak jste prožil povolání do služby?

Ano, stát se kazatelem bylo velké rozhodnutí v mém životě. Povolání do služby jsme prožili s manželkou Aničkou ještě před svatbou, když jsme se společně hlásili na Biblickou školu v Olomouci v roce 1995.

Oba jsme prožili, že toužíme sloužit Pánu na plno, a proto jsme se hlásili na naši školu, abychom se na to dobře připravili. Po dokončení VOŠST v roce 1998 nás Pán povolal do této služby v církvi na plný úvazek. My jsme jeho volání skrze církev přijali. Byli jsme velmi mladí, mně bylo 26 let.

Kdo z lidí vás nejvíc ovlivnil na cestě stát se kazatelem?

VOŠ-ka v Olomouci, jako taková, byla výborná škola života i příprava na službu. Naši učitelé byli určitě výborní mentoři a ovlivnili nás nejvíc duchovně. Stali se pro nás životními vzory a svým životem, učením a zkušenostmi nás hluboce ovlivnili teologicky, biblicky, ale i ve vztahu k Bohu: ThDr. Pavel Titěra, Bohuslav Procházka, ThDr. Jindřich Slabý, ThDr. Jan Urban a další zbožní lidé, kteří jsou vám známí, ale i ti neznámí, všichni nám jsou velmi drazí.

Kdo byl vaším vzorem?

Jmenovaní bratři kazatelé nám byli jak vzory, tak zbožnými lidmi, na které jsem hleděl a hltal každé slovo, které pro nás měli. Moc si vážím jejich poznání, lásky k Písmu, osobního vztahu s Pánem, duchovního vlivu, který měli, ale i pokory, kterou jsem viděl, dále charakteru, který Pán v nich vybudoval. Byl jsem velmi požehnaný, že mně mohly takové osobnosti ovlivnit na cestě, když jsem se připravoval na službu.

Kolik let jste byl kazatelem a ve kterých sborech jste sloužil?

Do kazatelské služby jsem nastoupil s manželkou v lednu 1999 do Vikýřovického sboru. Tam jsme sloužili 11,5 roku a od srpna 2010 jsme přijali povolání sloužit v Karlovarském sboru. Takže před dvěma lety jsme si už připomněli 20. výročí ve službě.

Co jste měl na této práci nejradši, nebo co vám dávalo ten pocit, že má smysl?

Do této práce se člověk sám nemůže povolat, buď je to od Pána, nebo ne. A když je to od Pána, dává nám to vědomí, jistotu a radost, že jsme Jeho vyslanci a zvěstovatelé evangelia – té nejlepší zprávy, která na této planetě existuje. Zpráva, že člověk může být v Kristu zachráněn a potom, že může růst a měnit se do podoby Božího Syna (Ř 8, 29). Takže ano, zvěstovat Boží slovo, které přináší změnu do života člověka, to je velký úkol, privilegium a velká naděje, radost a jistota, že má smysl to, co dělám. A když člověk může ještě pokřtít nové lidi a činit z nich učedníky, kteří jsou budováni ve víře a milují Pána, to jsou velké věci. Proměněné životy lidí mi dávají ten velký pocit, že má smysl kázat, modlit se, zápasit, vytrvat a očekávat na Pána.

Co pro vás bylo nejtěžší?

Já můžu s jistotou říci, že na tuto práci jsem byl připravován Pánem od malička, takže mám velké výhody, které mi pomáhaly překonat těžkosti a výzvy kazatelské služby. Můj učitel, bratr kazatel Jan Urban, je krásně vyjmenoval ve své knize „V Jeho službách" a řekl, že jimi jsou: *ochota k sebe-oběti, odvaha k osamělosti, umění unést kritiku a vytrvalost v únavě*. Toto a další věci jako: stěhování, pravidelná služba, zápasy za lidi, které bychom rádi viděli blíže Bohu a společenství, tlaky a stresy, které zná jen kazatel, duchovní boje za druhé, mít neustále trpělivost, vyhlížení počitatelného ovoce své práce, to jsou vše těžkosti, které kazatel musí překonat za pochodu služby a někdy v tichosti a s pokorou je unést.

Měl jste někdy krizi a chtěl jste si najít jiné povolání? Pokud ano, co vám pomohlo setrvat? Kdybyste nebyl kazatelem, jaké povolání byste vykonával?

Zatím jsem takovou krizi neměl, která by mě donutila pošilhávat po jiném povolání. Ani nevím, jaké by to bylo, dělat něco jiného. Dělám to, co Pán pro mě měl nachystané a jsem za to vděčný. Kdybych nebyl kazatelem, tak bych možná byl učitelem angličtiny nebo bych dělal v oborech spojených s prodejem a servisem techniky všeobecně.

Máte rodinu. Jak to vnímali a co pro ně bylo těžké?

Ano, s manželkou máme tři odrostlé děti. Stěhování bylo pro naše děti velký problém, jedna z dcer to nazvala trauma. Na novém místě si nemohly několik let zvyknout a nazvat to místo domovem. Děti vnímají tlaky a problémy, které každé společenství má, a nepodaří se nám úplně je od nich oddělit. Modlíme se, aby duchovně obstály a milovaly Boha a Jeho nedokonalý lid.

Práce s lidmi je vyčerpávající. Jaký druh odpočinku byl pro vás nejlepší?

Nejlepší druh odpočinku byla dovolená u moře, pokud to bylo možné. Tam jsem si nejvíce odpočinul. To znamená pryč od místa pravidelných povinností. Je to takový pocit, že vypnete a budete dělat jiné činnosti a manuální práce, např. u dědečka na zahradě. Ale jinak četba, hudba, procházky. Fotografování je pro mě také krásný relax.

Co je pro vás v těchto dnech nejlepší a co nejtěžší?

Je tu pandemie, nouzový stav. Mám hodně času na studium a s přípravou se snažím být dopředu klidně i dva měsíce. To mě těší. Sloužím ne pod tlakem, ale z hojnosti. Nejtěžší je únava z tohoto stavu omezení a restrikcí, dělání seznamů na bohoslužbu a všeho, co s tím souvisí.

Společenství nemůže fungovat tak, jak má, lidé se nevidí kvůli střídání, atd.

Chtěl byste říci něco, na co jsem se vás nezeptala?

Je to sice rozhovor s kazatelem, ale jak vidíte, nevyhýbám se mluvení v množném čísle, protože to není jenom moje služba, ale služba celé naší rodiny.

Velkou pomocí ve službě je pro mne moje milovaná žena Anička, od které dostávám takovou podporu a povzbuzení, o kterých se mi ani nesnilo. Bez ní, teď vím, bych nebyl schopen takto sloužit. Jsem vděčný i za naše děti, které jsou do služby ve sboru zapojené na maximum a v době karantény mi pomohly vysílat pravidelně online bohoslužby.

Jsem vděčný za sbory, kde jsem mohl být a kde v současnosti jsem, i za to, že Pán to s námi nevzdává, ale dává nám neustále možnosti a příležitosti ke službě, svědectví a růstu. On svou církev bude budovat, navzdory pandemii a jiným překážkám.

To je naše naděje, která nás udržuje ve službě – radost a očekávání do budoucna...

Rozhovor s br. kazatelem
Nickem Licou (BJB Karlovy Vary)
vedla Marie Horáčková

Sexuálne zneužívanie detí ako problém, ktorý sa dotýka aj nás?!

V spoločnosti sa vyskytujú javy, ktoré nás udivujú svojou zvrátenosťou. K takým ľudským hriechom neodmysliteľne patrí aj sexuálne zneužívanie detí. Ide o nepatričné vystavenie dieťaťa sexuálnym kontaktom, činnosti či správaniu. Cieľom týchto činov je sexuálne uspokojenie páchateľa. Sú to aktivity dospelého zamerané na dieťa. Dieťa ale nie je na aktuálnej úrovni svojho emocionálneho a intelektuálneho vývoja schopné s týmito sexuálnymi aktivitami informovane a slobodne súhlasiť. Podoba sexuálneho konania môže byť dotyková i bezdotyková, pričom obe podoby zneužívania môžu mať rovnako závažné následky na život dieťaťa. Boh varoval svoj vyvolený národ pred hriechmi okolitých národov, u ktorých sa napríklad vyskytovala detská chrámová prostitúcia. Za ohavné správanie, ktoré poškvrňuje človeka, Boh označil incest (Lv 18, 6) či zneuctenie ženy a zároveň jej dcéry (Lv 18, 17). Tiež zakazuje smilstvo, cudzoložstvo a nariaďuje človeku, aby „netúžil po (nikom a ničom), čo patrí tvojmu blížnemu!" (Ex 20, 17; Dt 5, 21). Ježiš Kristus sa zastáva slabých a bezbranných: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili" (Mt 25, 40). Tvrdé slová adresuje tomu, kto by dieťa zviedol a pohoršil: „Pre toho, kto by zviedol na hriech jedného z týchto malých, čo veria vo mňa, pre toho by bolo najlepšie, keby mu zavesili na krk mlynský kameň a potopili ho do morských hlbín" (Mt 18, 6). Nie je pochýb, že ten, kto sexuálne zneužíva dieťa, sa týmto činom dopúšťa hriechu voči Bohu i blížnemu. Z trestnoprávneho hľadiska sa stáva páchateľom trestného činu. Téma sexuálneho zneužívania detí je náročná. Myslím, že by som sa ňou nezaoberala, keby si ma „ona sama nenašla". Odhaduje sa, že 70 až 85 % prípadov zneužívania je takých, kde páchateľom je niekto, koho dieťa pozná a komu dôveruje. Tak to bolo aj v živote mojich kamarátok, ktoré zneužíval vlastný otec. Deň, keď som sa o tom dozvedela, bol prelomom v mojom živote. Bol to zároveň aj moment začiatku môjho osobného a odborného záujmu o túto problematiku. Za kľúčovú považujem oblasť prevencie. Je dôležité vytvoriť podmienky, ktoré eliminujú možnosti pre páchateľa. Samozrejme, treba vždy počítať s tým, že ani tí najstarostlivejší a najzodpovednejší rodičia a tiež z hľadiska prevencie najpripravenejšie deti nevedia na sto percent zaručiť, že ich zneužitie obíde. Nie je to ich vina, keď k zneužívaniu, napriek všetkým opatreniam, dôjde. Je za to vždy zodpovedný páchateľ! To, čo môže robiť zodpovedné okolie, je čo najviac hovoriť o problematike zneužívania detí. Vzhľadom na to, že obete i páchatelia, s ktorými som sa doposiaľ stretla, boli súčasťou protestantského kresťanského spoločenstva, zistila som, že problematika zneužívania detí je aktuálnou témou kdekoľvek, cirkev nevynímajúc. Cirkev považujem za veľmi perspektívny zdroj pomoci a podpory pre obete. Cirkev môže byť aj zdrojom pomoci pre páchateľov, ktorí chcú zodpovedne pred Bohom a ľuďmi riešiť svoj hriech. Je to miesto, kde sa môže realizovať odborná, cieľavedomá prevencia zameraná na všetkých členov a priateľov cirkvi. Ak sa však témy zľakneme a budeme ju ignorovať, popierať, bagatelizovať, môžeme sa dopustiť pomýleného konania, ktoré bude viesť k tomu, že násilie budeme podporovať, a nie mu zamedzovať. Ako sa to môže stať? Napríklad tým, že budeme klásť prehnaný dôraz na to, aby obeť odpustila, ale opomíname pritom potrebu pokánia zo strany páchateľa. Tiež môžeme vyvíjať tlak na obeť, aby prijala hriech zneužitia ako Božiu vôľu pre svoj život, a zabúdame, že Boh nikdy nechce ani neplánuje zločin – hriech. Obetiam netreba brániť, aby o zneužívaní hovorili, ani ich nabádať, aby na to, čo zažili, zabudli, „nevyťahovali to stále". Tí, čo dávajú takéto rady, nevedia, že hovoriť o traume lieči a je vzácne, keď obeť prehovorí. Je potrebné nájsť človeka ochotného počúvať a empaticky porozumieť. Niekedy obete ani nedokážu spomienky na prežitú traumu vôľou ovplyvniť. Tak je to pri posttraumatickej stresovej poruche, pri ktorej sa spomienky vynárajú postupne a nečakane, bez vôle obete. Obetiam tiež neprospieva dôraz na čisto duchovné nástroje uzdravenia a odsudzovanie psychoterapie. Je veľa spôsobov, akými môžeme svojou neznalosťou ublížiť obetiam, preto by sme mali hľadať pravdivé informácie a riadiť sa nimi. Je veľmi pozitívne, že za posledné roky sa v rozličných slovenských i českých cirkevných spoločenstvách začalo o zneužívaní detí hovoriť. Táto téma sa dostala do programu vedeckých teologických konferencií, publikuje sa v časopisoch, je témou webinárov, vznikli preventívne programy pre vedúcich táborov. Hľadajme aj my v našich zboroch spôsob, akým vytvoríme prostredie, kde sa budú obete cítiť v bezpečí a môžu sa zveriť aj s tými najťažšími spomienkami. Buďme pripravení vhodne zareagovať: veriť obeti, nezľaknúť sa, neviniť ju, počúvať, prejaviť jej porozumenie, zaistiť jej bezpečie a viesť ju k možnostiam, ako problém riešiť. Je múdre obrátiť sa na pomoc odborníkov. Buďme obozretní, aby sme spozorovali symptómy, keď sa ubližuje našim besiedkarom či mládežníkom. Naučme ich, čo sú dobré a zlé dotyky; dobré a zlé tajomstvá; kto sú bezpeční ľudia v ich živote, ktorým môžu povedať o hocičom; kde hľadať pomoc a akým situáciám sa vyhýbať. Buďme tými, ktorí sa budú podieľať na tvorbe bezpečných letných táborov a iných podujatí organizovaných pre deti a mládež. Vytvorme pravidlá, z ktorých bude jasne vyplývať, že poznáme riziko zneužívania detí a vieme, ako postupovať, keď sa vyskytne,

a aká ujma čaká páchateľa. Tábor, ktorý navonok deklaruje posolstvo, že neakceptuje zneužívanie detí, môže odstrašiť veľkú časť potenciálnych páchateľov.
Ako som už v príspevku uviedla, zo skúseností obetí zo Slovenska i zahraničia vidím, že cirkev má veľkú perspektívu pomôcť. Je Bohom poslaná „obviazať rany tým, čo majú skrúšené srdce, zvestovať slobodu zajatcom" (Iz 61, 1). Za celú svoju históriu kresťania dokázali flexibilne reagovať na aktuálne problémy spoločnosti a nájsť efektívne formy riešenia problémov ľudstva. Som si vedomá, že môj príspevok nedokázal uchopiť celú problematiku zneužívania detí, je len podnetom, aby sme hľadali v našej cirkvi riešenia, ktoré budú predchádzať zneužívaniu; chrániť obete a ich okolie pred ďalšími ujmami; ukazovať zrkadlo pravdy páchateľom a zastavovať páchané zlo. Nech nám Pán Boh dáva múdrosť a odhodlanie!

Anna Masariková (foto: autorka s rodinou)

Ak by ste sa o téme prevencie chceli dozvedieť viac, môžete autorke článku napísať na e-mail: ***masarikova.anicka@gmail.com***

Nevíte, oč žádáte

Příběh synů Zebedeových znají i malé děti. Mnoho biblických příběhů je učíme doma i v nedělních školách. Čteme zde o tom, jak si jejich maminka dodala odvahy a šla prosit za své syny. Jistě je velmi milovala, a proto udělala takovéto rozhodnutí. Měla radost, že si právě její syny Ježíš vybral mezi své nejbližší z dvanácti. Dnes bychom mohli říct, že splnili přijímací zkoušky. Prošli výběrem a mohou se učit od samotného Pána Ježíše.
Být s Ním každý den a poznávat jiný život, než žili doposud. Jejich maminka jistě viděla, jak uzdravuje nemocné, jak učí lid, viděla i s jakou láskou mluví a přichází k druhým lidem, a jak jim mění životy. Byla jistě i sama pozornou posluchačkou a mít hned dva syny v Jeho nejbližší skupince musela být pro ni radost. Kdybych byla na jejím místě, také bych se radovala. Přece i dnes víme, že v Boží blízkosti je nejlépe. On nám poradí i v našich životních problémech a zkouškách.
I dnes se často stává, že se maminky snaží uprosit učitele ve škole, když hrozí nějaký průšvih.
Narovnávají různá selhání svých dětí a přesvědčují učitelku, že jejich dítko jistě vše

zanedbané dohoní a tu knížku, kterou měl syn přečíst, určitě přečte. Napíše recenzi a všechno zameškané dohoní, jen aby nedostal špatnou známku na vysvědčení. Do školy přicházejí se sliby, že na všechno dohlédne, a tak i dnes dávají maminky samy sebe za své děti. Není to nic nového ani v dnešní době. Vzpomínám si, že jsem také nejednou šla do školy a vyjednávala různé podmínky paní učitelky. Ale její synové neměli žádný průšvih, jenom chtěli být první. Že by zasedací pořádek? Určitě se museli o tomto jejich přání bavit i doma. Jaká byla jejich touha? Přáli si něco, co nevypadalo vůbec špatně. Vždyť chtěli být co nejblíže Ježíši.
Také jsem si přála někdy vyzkoušet sedět v první nebo druhé lavici. To se mi však nikdy nesplnilo. Byla jsem totiž nejvyšší děvče ve třídě. I když první den školního roku jsme si mohli sednout, kam jsme chtěli, tak vždy jsem skončila v poslední lavici. A tak jsem nikdy nebyla ta, kterou si učitelka vybrala, aby někam doběhla nebo něco zařídila.
Vzala si vždycky někoho, kdo seděl blízko jejího stolku. Když se zeptala, začali se všichni hlásit a někteří i vyskakovali, aby je viděla a tak jsem to už vždycky vzdala. Stejně mě nebylo vidět. Tak jsem se stala ve škole takovou neviditelnou. Často na rodičovské schůzce o mně říkali – jo, ona je ta hodná, ani o ní nevíme. Nakonec jsem vždy seděla s nějakým zlobivým klukem, aby se mnou nemohl zlobit a bavit se. Neměla jsem kamarádku, se kterou bych mohla sedět a něco si spolu povídat. V celé třídě jsem si připadala sama.
Vedlo mě to k porozumění těm, co se cítili také odstrčení, třeba nebyli tak chytří nebo byli zase více silnější postavy. Ale jak ostatní dorůstali, tak do deváté třídy mě dohonili a vše se vyrovnalo.
Myslím, že být oblíbeným a prvním by chtěl být každý.
Ale Pán Ježíš jim říká: Nevíte, co si přejete. A nastínil jim svou hořkou budoucnost. Ostatní učedníci zaslechli, o čem si tam povídají a určitě to pro ně nebylo příjemné. Všechno si museli vysvětlit a pochopili, že tady nejsme proto, aby nám někdo sloužil, ale abychom my sloužili!
„Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé" (Mt 20, 28).

Dana Jersáková

Víra je Boží dar

Rádio 7 je společný projekt internetového a satelitního vysílání, za kterým stojí česká a slovenská redakce TWR. V tomto seriálu představujeme skrze svědectví pracovníky české redakce této stanice. Více o jejím vysílání na www.radio7.cz

Říká se, že víra je Boží dar. Ale aby člověk mohl přijmout nějaký dárek, třeba při svých narozeninách, musí své dárce pozvat na návštěvu a také natáhnout ruku. Podobné je to i s křesťanskou vírou a nejinak tomu bylo i v mém životě. Když jsem totiž ve svých třinácti letech na základě zjevení Ježíše Krista ve snu uvěřil v Božího Syna jako svého Pána a Spasitele, rozhodně to neznamenalo, že bych před tím nebyl nějakým způsobem pro Boží působení otevřen.

Vše začalo v mém životě velmi brzy. Již ve třech letech jsem díky zhlédnutí Vávrovy Husitské trilogie získal obrovský zájem o husitství a posléze o dějiny české reformace obecně. Zabývajíce se tímto tématem v průběhu dětských let jsem byl nucen vypořádat se s kategoriemi jako např. čest, odvaha a především pravda.
Dá se říci, že jsem tehdy učinil jisté kroky, resp. kráčel takovou cestou, na které mě Pán Bůh nalezl a dal mi dar víry.
Když jsem se pak probudil ze zmíněného snu, již jako věřící křesťan, věděl jsem, co tato změna bude znamenat. Že nemohu stát na místě, ale musím jít tam, kde se lidé setkávají s Bohem, kde se společně modlí a povzbuzují ve víře. Hned následující neděli jsem navštívil křesťanský sbor Církve československé husitské v Třebíči a také si velice pracně (byla ještě totalita) sehnal Kralickou Bibli. Pamatuji se, že to bylo kapesní vydání a stálo asi 40 tehdejších Kčs. Začal jsem tedy studovat hlouběji Písmo a již předtím vyzbrojen učením Mistra Jana Husa a dalších husitských teologů, z nichž nejbližší mi byl táborský kněz a volený biskup Mikuláš Biskupec z Pelhřimova, bylo pro mě velmi těžké ztotožnit svoji víru a své teologické přesvědčení s konkrétní pozemskou organizací církve. Dlouhá léta jsem hledal tu jedině správnou apoštolskou církev, která by se bez výhrad řídila Božím slovem podobně jako středověcí Táboři či stará Jednota bratrská. Tehdy jsem navštěvoval různé křesťanské sbory, chvíli chodil tam a chvíli jinam, snad jen pobyt v redemptoristickém klášteře v Příbrami byl blízko mému vysněnému ideálu dokonalé Boží církve. I přesto, že jsem to nečekal, vedl mně Duch svatý úplně jiným směrem. V mých dvaceti dvou letech mi postavil do cesty moji budoucí manželku, mladou tehdy nedávno pokřtěnou věřící, se kterou jsme prožili společně veliké Letnice, a hned po nich plánovali svatbu. Možná, že díky tomuto Božímu zásahu do mého života jsem pochopil, že zde na světě neexistuje žádné dokonalé společenství, protože to není možné díky lidskému hříchu. Úplně nově jsem prozřel a v duchu Husovy teologie začal skutečně chápat, že žádnou viditelnou lidskou církev nelze dokonale ztotožnit s Církví Kristovou, která je lidským tělesným očím neviditelná, ale je obsažena v každém křesťanském sboru, kde se dva až tři scházejí v Ježíšově jménu.
S tímto osvícením a po dlouhé duchovní „pouti" jsem se vrátil do lavic sborů Církve československé husitské, která mi byla zřejmě vždy nejbližší a jejíž teologii jsem vystudoval. Možná, že i proto, že se jedná o jednu z mála křesťanských církví, kde mohu být knězem, na kterého jsem byl vysvěcen v roce 2007 a zároveň setrvat v řádném křesťanském manželství.
Vzhledem k tomu, že jsem kromě teologie, religionistiky, filozofie a dalších oborů vystudoval i církevní dějiny a také pracoval do svých třiceti let jako odborný archivář a historik, byla by škoda tyto své znalosti nadále nevyužívat. Upřímně, z odborného hlediska jsem měl vždycky blíž k církevním dějinám než k teologii, ale ono stejně nelze dělat jedno bez druhého, stejně jako bez znalostí dalších oborů, např. církevní právo, latina, etc. Díky tomu jsem se v roce 2011 dostal ke spolupráci s Rádiem 7. Tehdy to domluvil můj kolega bratr Miroslav Kubíček, také dlouholetý spolupracovník se zmíněným rádiem.

Za celou dobu mé spolupráce jsem natočil hodně přes stovku hodinových pořadů, ve kterých mapujeme životy křesťanských osobností našich i světových dějin.
Pro mě osobně je spolupráce s R7 velmi důležitá, jelikož mi dává příležitost uvádět veřejnost do pravdy, nejenom té historické, ale i Boží, což je důležité zvláště v dnešní době, kdy díky diktátu totální přeinformovanosti žijeme jakoby v mlze a nedokážeme již od sebe odlišit světlo a tmu. Kéž tedy Pán Bůh žehná všem, kteří se nebojí Pravdy a příkladem vlastního čistého života rozptylují mlhy naší nejistoty.

Jiří Sladký

Brat Ľudovít Betko – 90 rokov

Za Redakčnú radu časopisu

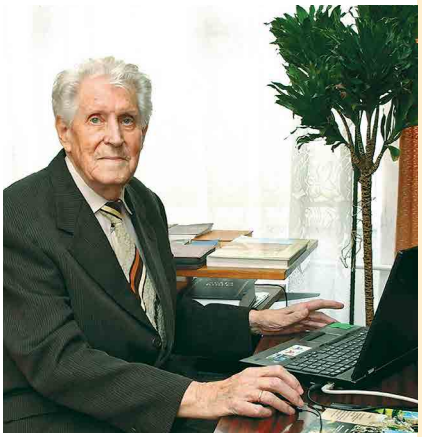

Milý Lajko,
som vďačný Pánovi za Teba a za Tvoju manželku Eržiku a za dielo, ktoré ste vykonali. Nemám síce skúsenosť zo spolupráce s Tebou pri príprave Rozsievača, ale v našom zbore sme mohli spolupracovať na Božom diele. Vždy ma inšpirovalo a nadchýňalo, s akým zápalom, skutočne "ako pre Pána" z lásky k Nemu si robil a pripravoval s veľkou dôkladnosťou do tlače Biblie, knihy aj iné tlačoviny. Prajem Ti aj Eržike za seba aj za redakciu Rozsievača blahoslavenstvo a požehnanie Pánovo do zvyšných časov Tvojho života na tejto strane večnosti.

Tvoj brat v Kristu Ján Szőllős

Milý brat Lajko,
rada spomínam na stretnutia redakčnej rady Rozsievača, kde som sa stretávala nielen s Tebou, ale aj s Tvojou milou manželkou Eržikou. Od prvých stretnutí (od roku 1990) som nasávala Tvoje dobré rady a skúsenosti, s ktorými si sa vždy rád a ochotne podelil.
Obdivovala som, s akou trpezlivosťou a vytrvalosťou si prepisoval články dopisovateľov, ktoré boli neraz písané aj nečitateľným rukopisom. Rada spomínam aj na niekoľkoročnú spoluprácu pri príprave denného čítania Chlieb náš každodenný.
Bol si mi dobrým učiteľom a radcom.
Ďakujem nášmu Pánovi, že na ceste životom som sa mohla stretnúť s bratom v Kristovi, človekom, ktorý usilovnou a precíznou prácou vyorával hlbokú brázdu na poli nebeského kráľovstva a rozsieval plnými priehrštiami semeno Božieho slova, či už prípravou Biblií alebo literatúry s duchovnou kresťanskou tematikou.
Touto prácou si si ukladal poklady u Pána, ktoré ani hrdza, ani moľ neznehodnotia. Nech Teba i Tvoju manželku Pán zahŕňa svojou milosťou a láskou v časoch pozemského života a napĺňa radostným očakávaním stretnutia s naším Spasiteľom.

Tvoja sestra v Pánovi Elena Pribulová

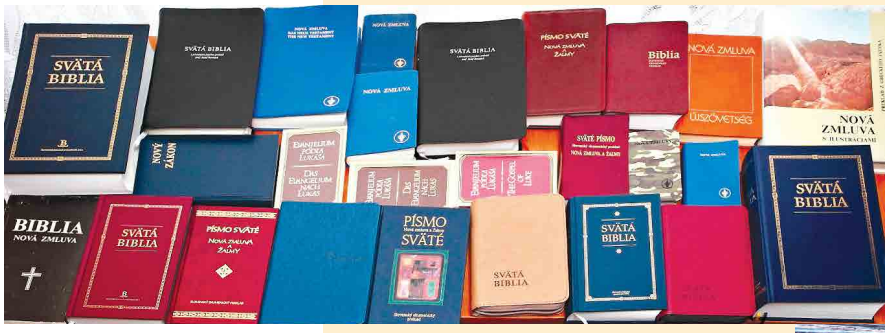

Staré fotografie Ľ. Betka:
...z mladosti ...z práce Redakčnej rady... naše sestry s občerstvením... Spevokol BJB Bratislava ...návšteva a dar pre brata B. Grahama.
Všetky farebné fotografie na tejto dvojstrane:
Vladimír Malý 5. 5. 2021

Vzácny brat Lajko,
keď som bol nedávno u Vás, milo ste ma prijali a zažil som skutočnú radosť zo vzájomného stretnutia. Najviac ma potešilo, keď som Vás uvidel, že ani staroba nič neubrala na vašej duchovnej sviežosti. Na myseľ mi prišli slová zo Žalmu 90: *Dní našich rokov je sedemdesiat, a keď je niekto silnejšieho prirodzenia, trvá osemdesiat rokov.*
Milý brat, Tebe Pán pridáva ďalšie roky zo svojej milosti a spolu môžeme za to nášmu Bohu ďakovať. Pri tejto príležitosti som sa ponoril do spomienok. Keď predseda našej

BJB brat Tomeš odchádzal do dôchodku a rečníci vyzdvihovali jeho obetavú prácu na Božom diele, on skromne povedal: *Odložte si svoje chvály na môj pohreb.*
Táto jeho pokora a skromnosť mi pripomína Teba, ktorý si prebral žezlo technického redaktora po svojom otcovi a horlivo si pracoval na Božej vinici. Pritom si zostával v úzadí, pre mnohých neznámy, ale obetavý a neúnavný Boží robotník. Zvládal si prípravy do tlače od ručného sádzania písmen až po modernú technológiu, za čo Ti patrí môj obdiv a úcta. S vďačným srdcom spomínam na našu spoluprácu pri tvorbe Rozsievača.
Oporou Ti bola aj manželka, a preto chcem Vám obom zaželať Božie požehnanie, aby Vás sprevádzalo aj v ďalších dňoch.

V. Malý

Krátky prierez životom, ktorý mi Pán Boh požehnal a viedol ma ním

Narodil som sa v kresťanskej rodine v Békéscsabe v Maďarsku 1. júla 1931. Moji rodičia boli členmi baptistického zboru v Békéscsabe a boli zapojení do rôznych činností v zbore. Aj nás štyri deti viedli k poznaniu nášho Stvoriteľa Pána Boha a Spasiteľa Ježiša Krista.

MILOSLAVOV

V roku 1945 sme sa presťahovali k maminej mame do Miloslavova na Slovensko.
Tu som ako štrnásťročný chodil do zboru a ako sedemnásťročný som prijal Pána Ježiša ako svojho osobného Spasiteľa. Na vyznanie svojej viery a v poslušnosti Božiemu príkazu som bol pokrstený ponorením. Postupne som sa zapájal do rôznych činností mládeže, spevokolu a bol som pri zakladaní tamburášskeho zboru, kde som hral na najmenšom hudobnom nástroji – bizarnici.

PODUNAJSKÉ BISKUPICE

V roku 1948 sme sa presťahovali do Podunajských Biskupíc. V tom čase tam vznikal nový zbor Bratskej jednoty baptistov a medzi zakladateľmi bol aj môj otec, ktorý sa potom stal laickým kazateľom tohto zboru, kde verne slúžil bratom a sestrám až do svojej smrti v roku 1976. Od založenia zboru som sa aj ja zapájal do rôznych činností. Zhromaždovaciu miestnosť sme nemali, tak sa zhromaždenia konali každú nedeľu dopoludnia v škole. Pri týchto zhromaždeniach zneli aj evanjelizačné výzvy, dopĺňali sme ich svedectvami, básňami, piesňami novozaloženého spevokolu, ktorého členom som sa stal aj ja, ale aj sólovými piesňami so sprievodom gitary. Bol som aj pri založení tamburášskeho zboru, v ktorom som hral na najväčšom hudobnom nástroji – berde. Trieda, v ktorej sme sa schá-

dzali, bola väčšinou plná a mnohí, ktorí znepríjemňovali životy svojich rodín opilstvom, uverili, prijali Pána Ježiša a potom vydávali svedectvá. V biskupickom zbore som slúžil aj ako učiteľ v nedeľnej besiedke.
V roku 1947 môj otec s maminým bratom začali stavať tlačiareň v Podunajských Biskupiciach, ktorú o rok dali do prevádzky s úmyslom, že budú tlačiť kresťanskú literatúru...
V tejto tlačiarni som nazrel do profesie „sadzač", ktorý pripravuje knihy do tlače, a ja som bol práve vo veku, keď sa rozhoduje o profesii. **Vtedy som sa rozhodol, že sa vyučím za sadzača a budem robiť Biblie**. Žiaľ, kým som sa vyučil, v roku 1951 otcovu tlačiareň znárodnili a zlikvidovali. Išiel som do učenia

do tlačiarne v Bratislave, v ktorej práve v tom čase montovali sádzacie stroje na sadzbu matematických a chemických kníh. Hneď som sa prihlásil na túto veľmi náročnú prácu, a tak ma Pán Boh ochránil od prípravy ateistickej literatúry.

V otcovej tlačiarni pracovali aj mladé dievčatá a mne sa jedna z nich, Alžbeta, zapáčila. Keďže pri našich stretnutiach prejavovala záujem o duchovný život, začali sme spolu chodiť. Aj ona prijala Pána Ježiša ako osobného Spasiteľa a v roku 1955 sme vstúpili do manželského zväzku.
Veľmi sme túžili mať deti, ale Pán Boh mal s nami iné plány. Vlastné deti sme nemali, ale mali sme veľa detí v rámci rodiny, ktoré potrebovali našu službu lásky a materiálnej pomoci. Z milosti Božej sme mohli spolu slúžiť širokej rodine, zboru a ľuďom okolo nás.

NAŠA SLUŽBA V ZBORE A CIRKVI

Ako manželia sme sa stali členmi zboru Bratskej jednoty baptistov v Bratislave na Vysokej ulici, kde sme sa zapájali do služby v spevokole, do prípravy niekoľkých evanjelizačných večerných zhromaždení v nedeľu a utorok. Po zbúraní budovy na Vysokej ulici pokračovali bohoslužby na novom mieste na Palisádach.

SPEVOKOL

Päťdesiat rokov sme slúžili v spevokole Bratskej jednoty baptistov v Bratislave, kde sme spevom mohli hlásať evanjelium v domácom zbore na nedeľných bohoslužbách, v iných zboroch v republike, a tiež aj pri evanjelizácii brata Billyho Grahama vo Viedni v roku 1969. Zapojili sme sa aj do služby spevom v Budapešti vo vyše 1000-člennom spevokole počas návštevy a služby brata Billyho Grahama.

SLUŽBA PRE PÁNA

....prežívali sme veľmi požehnané chvíle s bratmi a sestrami z Čiech a zo Slovenska. Desať rokov sme s manželkou ubytovávali hostí počas celoštátnych konferencií slovenských a českých zborov a konferencií odboru sestier. Tieto stretnutia boli veľkým duchovným posilnením pre mnohých – na každej okolo 150 až 200 hostí. Pri tejto službe sme spoznali veľa našich bratov a sestier z celej Československej republiky.
Vďaka bratovi kazateľovi Jánovi Kriškovi, ktorý získal písací stroj na noty, som mohol pripraviť do tlače dva spevníky pre spevokoly – CHVÁLOSPEVY I (74 piesní) a CHVÁLOSPEVY II (45 piesní).
Na tomto písacom stroji sa pracovalo tak, že na kriedovom papieri na vytvorenie jedného riadku osnovy som musel šesťdesiatkrát klepnúť, aby som dosiahol dĺžku jedného riadku, a potom otáčaním valca hore a dolu som písal noty na správne miesto v osnove.
Potom na inom písacom stroji, kde boli písmená, som dopísal text piesne.
Po 40 rokoch mojej túžby pripravovať do tlače Biblie sme mohli, spolu s manželkou z milosti Božej od prvého dňa dôchodku (1. 7. 1991) až doteraz pripravovať Biblie do

tlače. Prvý bol Nový zákon pre Gedeonov, ktorého prvé vydanie bolo v náklade 100 000 kusov. Za tých dvadsaťdeväť rokov sme pripravili pre Slovenskú biblickú spoločnosť asi tridsať rôznych veľkostí a rôzne preklady celých Biblií a Nových zmlúv.
Bolo pre mňa veľkým požehnaním zúčastňovať sa každomesačných porád prekladateľov rôznych cirkví pri preklade Ekumenického vydania Novej zmluvy. Veľmi často sme sa stretávali aj u nás doma s mnohými bratmi a sestrami z rôznych cirkví pri technickom riešení prípravy Biblií do tlače.
Okrem toho sme mohli šíriť Božiu zvesť aj prípravou sadzby okolo tristo kresťanských kníh a brožúr pre MSEJK – Misijnú spoločnosť evanjelia Ježiša Krista – a pre ďalšie kresťanské vydavateľstvá. Dvadsať rokov sme mohli pripravovať každodenné čítanie Chlieb náš každodenný – pre kresťanské vydavateľstvo IN Network Slovakia, n. o.
Ďakujeme Pánu Bohu za Jeho milosť, že nám aj s (o rok mladšou) manželkou dal silu a vedomosti k tomu, aby sme aj touto formou mohli slúžiť nášmu Pánovi.

Ľ. Betko, ...výber zo spomienok z roku 2020

Spomienky na Rozsievač...

Veľkú radosť sme prežívali po roku1968, keď sa mohol znovu vydávať náš celoštátny časopis Rozsievač, ktorý nás Slovákov a Čechov duchovne veľmi spájal. Spomínam si na prvú redakčnú radu, ktorá bola v byte v rodine milých Dvořákovcov. Boli to najprv ďakovné modlitby za túto možnosť. Ja som sa tam zúčastnil ako vyučený typograf-sadzač a pomocník môjho otca, ktorý okrem iného bol aj prvým technickým redaktorom Rozsievača .... Neskôr som túto prácu technického redaktora od neho prevzal a z Božej milosti som ju mohol robiť celé desaťročia... Príprava Rozsievača prebiehala vtedy tak, že keď materiál prešiel redakčnou radou a rukopis bol upravený po stránke obsahovej aj gramatickej, ja som označil pre tlačiareň typ a veľkosť písma a formát obrázkov. Tlačiareň podľa toho urobila tzv. surovú sadzbu a poslali ju do redakcie Rozsievača. Materiál prišiel k bratovi Emilovi Kráľovi. Veľmi som sa vždy potešil, keď nám zazvonil telefón a ozval sa vetou: „Tu Kráľ, príď si po materiál." Rád som k nim chodil, lebo ma veľmi srdečne privítali aj so sestrou Kráľovou a vždy som odchádzal veľmi povzbudený. Tento materiál z tlačiarne, tzv. stĺpcovú sadzbu, bolo treba rozstrihať a jednotlivé články nalepiť na rozsievačový formát papiera, čiže urobiť tzv. zrkadlo, ktoré malo formu hotového vytlačeného Rozsievača. Raz sa nám stalo, v čase, keď sa Rozsievač tlačil v Prahe,

že materiál Rozsievača meškal... Časovú stratu sme sa snažili vykryť tak, že pripravené zrkadlo sme odniesli na letisko, odovzdali sme ho personálu prvého lietadla, ktoré letelo do Prahy, kde ho po dohovore brat kazateľ Švec na letisku prevzal a odniesol do tlačiarne. Mali sme aj prípad, že v čase, keď sme mali technicky pripraviť Rozsievač, boli sme s manželkou na liečení v Kúpeľoch Korytnica. Brat Emil Kráľ prišiel za nami do kúpeľov a tam sme spolu veci technicky pripravili do tlače. Vždy sme urobili prácu tak, aby časopis vyšiel včas...
Veľmi rád som sa zúčastňoval na redakčných radách s bratmi a sestrami zo Slovenska a Čiech. Cítil som, že z Božej milosti som mohol byť účastný na šírení Božieho slova aj touto formou služby. Na redakčných radách veľmi rada pomáhala pri príprave občerstvenia aj moja manželka so sestrou Marienkou Ančinovou, Vasilkou Jančulovou, neskôr aj so sestrou Gitkou Kövösiovou z Bernolákova a niekedy aj v inom zložení.
Redakčné rady bývali na niekoľkých miestach. Prvé boli v rodine Dvořákovcov, potom v malej miestnosti v modlitebni na Vysokej ulici, ďalšie obdobie sme sa stretávali na Gunduličovej ulici v pivničných priestoroch. Neskôr sa redakčné rady konali na Súľovskej ulici, kde sme spolu s manželkou každý mesiac veľmi radi chodili, manželka – do kuchyne pripravovať občerstvenie – a ja sledovať materiál Rozsievača. Stretnutia boli vždy duchovným posilnením.
Keď bol materiál pripravený, nastalo technické spracovanie a príprava do tlače... Túto prácu som robil doma, ale aj s veľmi výdatnou spoluprácou bratov Emila Kráľa, Janka Šalinga, Růženky a Vladka Dvořákovcov a tiež aj brata Tona Vranu, ktorí boli častými hosťami aj u nás... Časom sa príprava Rozsievača menila s prístupom k počítačovej technike.
Neskoršie som tak už na počítači pripravil text pre výrobu už podľa návrhu celej grafiky (zrkadla) od brata Tona Vranu, ktorý riešil celú úpravu textu aj obrázky... a mali sme dlhé roky veľmi dobrú spoluprácu a milé stretnutia...
Spolu s manželkou sme veľmi vďační Pánu Bohu, že nám za desaťročia zveril aj mnohé iné krásne práce, ktorými sme mohli šíriť Jeho slovo...

Ľudovít Betko, ...výber zo spomienok - máj 2020

Blahoželanie s vďakou

S bratom Lajkom Betkom som sa poznal dlhé roky z prostredia zborov a keď ma v roku 1993 pozval na stretnutie k Dvořákovcom, začala sa moja spolupráca na príprave časopisu Rozsievač/Rozsévač a od roku 1994 už v novej grafickej podobe aj riešenie obálok a vnútra. Po mojej úprave, príprave obrázkov pre tlačiareň a pár grafických titulkoch doma počítačom a kopírkou, brat Lajko robil stále precíznu prácu s textom a aj technickú prácu, ktorú v tlačiarni spoločne s titulkami a obrázkami spracovali pre tlač. Spočiatku to boli dlho iba dve farby – čierna a druhá, ktorú sme menili pre každé číslo ročníka na inú. Už v roku 1994 vyšlo za pomoci tlačiarne aj niekoľko farebných obálok... Naša príprava Rozsievača prebiehala podľa „pokroku a dostupnosti" počítačovej techniky.
Zakrátko vznikla u mňa aj prvá – plnofarebná obálka 5/1995 k misii dr. B. Grahama.
Za stálej pomoci brata Lajka som už od roku 2002 robil aj novú farebnú obálku a potom od roku 2005 sa Rozsievač robil komplet na mojom PC z podkladov – textov od brata Lajka a fotiek, ktoré sme hľadali spoločne a ktoré som tiež roky „skenoval", ale vnútro sa robilo a tlačilo ešte dvojfarebné. Z dvoch samostatných obálok som navrhol jednu spoločnú Rozsievač/Rozsévač, a komplet nové plnofarebné riešenie sa začalo pripravovať na počítači už od čísla 1/2009. Už roky predtým som zabezpečoval aj výrobu v tlačiarni a tiež expedíciu. Tieto práce robím dodnes, ale od roku 2014 podľa novej koncepcie grafiky.
S bratom Lajkom sme mali vždy veľmi priateľské vzťahy – od čias začiatkov pri práci na časopise, až po dnešok...
A tak sa aj mne pri tejto práci a spomienkach na roky spolupráce s drahými Dvořákovcami, či výbere fotografií s V. Malým, plní veľký sen brata Betka, po ktorom túžil od mladosti, robiť prácu pre šírenie Božieho slova...
Vďaka, Lajko, za tých dnes už vyše 28 rokov mojej spolupráce na tomto časopise.
Mal som možnosť vytvoriť aj riešenie rozhovoru, ktorý v časopise Rozsievač/Rozsévač č. 6/2011 (strana 14 – 15) pripravil brat Juraj Pribula k jubileu 80 rokov brata Ľudovíta Betka. Verím, že si toto číslo čitatelia nájdu ešte v knižnici. Použil som vlastné fotografie z návštevy „domáceho pracoviska" brata Betka a bolo úžasné, že mal vo svojom počítači rozpracovanie Biblie – jeho splnenej túžby. Brat Lajko mi bol vždy vzorom človeka, ktorý stále „kráčal s modernou dobou techniky" a sadzby pre mnohé knižky a Biblie realizoval celé desaťročia sám doma na počítači.
V jeho práci, od ručnej sadzby až po vrcholné technické spracovanie celej sadzby kníh v PC pre polygrafiu, zatiaľ skutočne „prešli dejiny". Možno mnohí mladší ani nevedia o tomto vzácnom človeku „v úzadí veľkého množstva práce pre Pána" a netušia, čo všetko vo svojom požehnanom živote vytvoril a kde všade v knihách a Bibliách – je v tiráži jeho meno.

K 90. narodeninám brata Lajka Betka sa tak pripájam nielen želaním požehnania, ale tiež s vďakou za všetky stretnutia a láskavé prijatia v jeho domácnosti, ale tiež za možnosť trvale vnímať jeho pokoru, pracovitosť a jeho stálu radosť z práce pre Pána, pri tvorbe množstva Biblií a kníh...

Blahoželanie k životnému jubileu je tak pre mňa aj modlitbou vďaky za roky spolupráce a všetko požehnanie, ktorým ma – drahý brat Lajko Betko – aj s manželkou, svojou prívetivosťou, stálou aktivitou a trvalou radosťou obdaroval.

S vďakou za všetku bratskú lásku...
Tono Vrana (...a foto br. Ľ. Betka s prácou na Biblii z roku 2011)

Ty si Ježiš?

Skupina mladých manažérov po týždňovom školení bežala chodbami letiska. Bol piatok večer a všetci sa chceli vrátiť na víkend domov. Meškali. Ich let už ohlásili pred hodnou chvíľou. Utekali letiskovou halou s kufríkmi, letenkami a pasmi v rukách. Zrazu sa dvaja nechtiac potkli o stánok s ovocím a vrazili do košíka s jablkami. Košík sa vysypal a jablká sa rozkotúľali po zemi. Mladíci bežali ďalej. Ani sa nezastavili a neobzreli, aby stihli nastúpiť do lietadla. Všetci okrem jedného. Posledný z nich zo súcitu k majiteľke stánku zastal. Zakričal svojim priateľom, aby šli bez neho, a zavolal manželke, že pocestuje nasledujúcim lietadlom.
Vrátil sa k terminálu a videl, že všetky jablká sú ešte stále na zemi. Bol prekvapený, keď zistil, že majiteľkou stánku je slepé dievča. Dievča plakalo, veľké slzy mu stekali po lícach. Ohmatávalo podlahu, márne sa snažilo pozbierať jablká. Prechádzalo tadiaľ množstvo ľudí, no nikto sa nezastavil, akoby nikomu nezáležalo na tom, čo sa stalo.
Muž si pokľakol k dievčaťu, pozbieral jablká do košíka a pomohol dať pult na miesto. Všimol si, že veľa jabĺk sa pri páde potĺklo, a tak vybral peňaženku a opýtal sa dievčiny: „Si v poriadku?" Ona s úsmevom prikývla. Muž jej vložil do ruky sto eur so slovami: „Vezmi si ich, prosím. To je za tú škodu, ktorú sme ti spôsobili. Dúfam, že sme ti úplne nepokazili deň." Mladík odchádzal, ale dievča za nim zakričalo: „Pane..."

Zastal, otočil sa a zahľadel do jej slepých očí. Vtom sa dievča spýtalo: „Ty si Ježiš?" Zostal nehybne stáť, niekoľkokrát sa váhavo otočil, až potom pokračoval smerom k lietadlu. V duši mu rezonovala otázka: „Ty si Ježiš?" A čo my, správame sa tak, aby si nás ľudia mohli pomýliť s Ježišom?

Povzbudenie

Keď nosíš Bibliu, diabol dostane bolesti hlavy. Keď ju otvoríš, tak dostane kolaps. Keď vidí, že ju čítaš, tak omdlie. Keď ťa vidí, že ňou žiješ, tak uteká...

A. N.

Nie je dôležité, čo Bohu dám, ale čo si ponechám

Chudobná vdova dala posledné dva haliere. Nedala ich osobne Kristovi, dala ich v srdci Bohu, fyzicky do chrámu ľuďom, ktorí Krista v drvivej väčšine odmietali (Mk 13, 42 – 44).

Čo by sa stalo s chudobnou vdovou a čo s chrámom, keby si ich ponechala?

Chlapec mal päť chlebov a dve ryby, ktoré zrejme nechápavo dal učeníkom a tí Ježišovi, ktorý to požehnal a päťtisíc, ba viac ľudí sa najedlo (Ján 6, 5 – 14).

Čo by sa stalo s chlapcom, keby chlieb aj ryby v tejto situácii zjedol sám? Možno mohol časť tohto jedla, v tejto situácii, v spoločnosti vyhladnutých so ziskom predať.

Žena hriešnica pomazala nohy Ježiša vonným olejom, čo učeníkov rozčúlilo – veď sa mohol predať a výťažok dať chudobným. Zákonníci by ju najradšej ukameňovali. Olej zrejme nadobudla z predaja svojho tela (Lukáš 7, 36 – 50; Mat 26, 6 – 13).

Čo by sa stalo s darkyňou, keby olej Kristovi nedala?

Ježiš po tomto, pre ostatných nelogickom čine, povedal: *Preto ti hovorím: „Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi milovala. Komu sa málo odpúšťa, ten málo miluje." A jej povedal: „Odpúšťajú sa ti hriechy. Tvoja viera ťa zachránila. Choď v pokoji!"*

Čo všetko som Bohu dal? Ale čo som si ponechal? Možno práve to, čo som si ponechal, by Ježiš chcel použiť v oveľa širšom kontexte, ako sám zamýšľam – nestálo by za to Kristovi odovzdať, čo som si ponechal? Veď ani ten chlapec s chlebom a rybami istotne nakoniec neostal hladný.

A odísť v pokoji, lebo sú moje hriechy odpustené – či to nie je cennejšie, ako to, čo som si ponechal?

tk

Pamatujte na ty, kteří vás vedli...

Jako průvodce Prahou mám ve své knihovně řadu Pragensií. Nedávno jsem znovu procházela knížku s názvem „Příběhy domů slavných" – o tom, který slavný, známý člověk, herec, režisér, spisovatel, žil na které adrese. A já jsem si vzpomněla na verš **Žd 13, 7: „Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře!"** Nemusíme se zabývat „celebritami" tohoto světa. Máme myslet na služebníky Slova, kteří zde byli před námi a sloužili našim, a tím vlastně nám, Božím slovem. Oni nechtěli být slavní, ale chtěli být užiteční v díle na Boží vinici. A my je máme mít na paměti a dívat se, jak dovršili svůj život, svou práci. A tak vás dnes „provedu" po Vinohradech, po místě, kde začínal život naší Jednoty, a při tom budeme vzpomínat na ty, „kteří nám kázali Slovo Boží".

Naší vycházku zahájíme na rozhraní Vinohrad a Vršovic, v dnešní Kozácké ulici. Zabloudíme do ní v době, kdy se jmenovala Jungmannova a patřila do vesnice Vršovice u Prahy, právě v tom roce povýšené na městec. Píše se rok 1885 a kazatel Jindřich Novotný zde kupuje pro svou rodinu dům č. 197. Bratra Jindřicha Novotného vám určitě nemusím představovat. Tak tedy raději několik slov o domě v tehdejší Jungmannově ulici. Bratr kazatel se sem přestěhoval ze Žižkova, z Prokopovy ulice, podle některých zpráv z domu U modré hvězdy, kde s manželkou žil ve dvoupokojovém bytě – žili v jednom pokoji, ten druhý sloužil pro shromáždění. Také po přestěhování do Vršovic myslel br. Novotný na sbor, a proto vystavěl na zahradě svého domu modlitebnu, vlastně první český baptistický sborový dům. Možná ho znáte pod jménem „Tichý dům v zahradě", jak o něm vypravuje dětem Josef (Józa) Novotný. Modlitebna sloužila svému účelu ovšem jenom od 19. září 1886 do 5. ledna 1887, kdy byla úředně uzavřena. Kazatel byl navíc odsouzen k pokutě 15 zlatých.

A tak se lavice z modlitebny stěhovaly opět do bytu Novotných, kde se konala opět setkání sboru. A některá shromáždění se od 18. srpna 1888 přesunula „kousek vedle" do Nuslí, do bytu továrníka bratra Otto Ernsta Schulze. Skupinka se scházela také u Wimrů v Michli, později také v Karlíně, Libni a na dalších místech v tehdejším okolí Prahy.

My se na naší vycházce posuneme kousek výš, jen o necelých 250 m, do dnešní ulice Francouzské (do roku 1926 Palackého), do čp. 76. Zde si můžeme připomenout Josefa (Józu) Novotného, čtvrtého z dětí Jindřicha Novotného. Józa Novotný zde pravděpodobně bydlel. Vycházím ze skutečnosti, že byl kromě jiného velice činný literárně, napsal přes 50 knih – odborných teologických, pro studenty, pro děti. A pokud si některé z nich vezmeme dnes do ruky, najdeme informaci, že byly vydávány v „Knihovničce Nedělní besídky" se sídlem právě v Palackého 76. Józa sloužil také jako kazatel pražského sboru, od roku 1905 po smrti svého staršího bratra Jindřicha, druhého kazatele sboru, začal svému otci pomáhat v duchovní práci.

František Pokorný

V roce 1909 – ve svých třiadvaceti letech – byl ordinován jako druhý kazatel pražského sboru. Již v té době sloužil i za hranicemi vlasti, např. v USA, kde přednášel ve sborech o své vlasti, procestoval Rusko, kde se setkával především s českými emigranty, o baptistické práci v Čechách přednášel i ve Švédsku. A při svých cestách hovořil také o touze pražského sboru po vlastní modlitebně a opatřoval finanční prostředky na její výstavbu. Jeho podíl na výstavbě vinohradské modlitebny byl opravdu významný. Byl také předsedou Unie čs. baptistů a po zřízení baptistického teologického semináře v Praze zde přednášel několik předmětů. I když v roce 1928 odjel s rodinou do USA, aby se tam ujal služby kazatele česko-slovenského baptistického sboru v New Yorku a učitele na Mezinárodním baptistickém semináři v East Orange, nemůžeme ho při naší vycházce za těmi, kteří nás vedli, pominout.

A opět nám stačí přejít jen několik set metrů parkem Bezručových sadů, abychom se ocitli v Chodské ulici u domu č. 2a. Zde strávil část svého života kazatel František Pokorný (foto). Jeho život byl opravdu zajímavý. Bratr vyrůstal v katolickém prostředí, bez otce, který padl ve válce krátce po jeho narození v roce 1869. Po ukončení gymnázia se mladý František – jistě pod vlivem rodiny, ve které vyrůstal, a také v touze najít vnitřní pokoj – rozhodl vstoupit do kláštera „U milosrdných bratří" ve Vídni. Určitou dobu žil jako mnich, vytoužené uspokojení však nenašel. Proto se vrátil zpět do Čech do Mladé Boleslavi, kde vystřídal různá povolání. Nejprve se vyučil holičem, ale jeho neklidného ducha práce holiče neuspokojovala. Stal se pojišťovacím agentem a věnoval se i práci politické.

V roce 1915 ho jeho dcera přivedla do vinohradského sboru, který sama navštěvovala. Bratr Pokorný zde prožil obrácení a byl 8. srpna 1915 kazatelem Józou Novotným ve svých 46 letech pokřtěn. Ihned po křtu se stal pomocníkem kazatele. Po odchodu br. Jindřicha Procházky, kazatele misijní stanice vinohradského sboru na Pankráci, do armády, stal se br. Pokorný kazatelem této stanice. Založil zde nedělní školu a sdružení mládeže. Po návratu br. Procházky se vrátil do

vinohradského sboru a zaměřil se na misijní práci mimo Prahu. Hodně času věnoval východním Čechám, kde založil řadu stanic, např. v Pardubicích nebo Týništi nad Orlicí. V jeho pracovním výkazu za období od 13. 4. 1915 do 31. 12. 1921 můžeme číst: „ v tomto období jsem měl v 70 městech a obcích v Čechách, na Moravě a na Slovensku za 6 roků, 8 měsíců a 18 dnů celkem 923 kázání, biblických hodin, přednášek, táborů lidu, rodinných pobožností a pohřbů, a to pro BJCH, Českobratrskou Jednotu (svobodnou), Českobratrskou církev evang., Kostnickou jednotu, Církev metodistickou, Osvětové svazy a různé společnosti. Za tutéž dobu vyposlechl jsem 852 přednášek, kázání a přečetl 990 knih, brožur a letáků z oboru náboženského, duchovního, historického, filosofického, sociálního, pedagogického a.t.d." V roce 1922 byl bratr zvolen druhým – cestujícím kazatelem vinohradského sboru a sloužil na jeho – v té době 16 stanicích. Opravdu naplněný život. V této službě našel jeho „neklidný duch" pokoj a klid, po kterém toužil. A nám zanechal krásný odkaz.
A jenom za rohem, v Šumavské ul. 4 bydlela rodina bratra Cyrila Burgeta (foto).

Když přišel bratr Burget do Prahy, byla za ním již významná práce na Božím díle – díky jeho službě byl založen sbor ve Vysokém Mýtě a v Kroměříži. A musím zmínit i tu skutečnost, že oba sbory měly vlastní modlitebny právě díky finanční obětavosti svého kazatele. Mohla bych napsat mnoho o práci bratra Burgeta v letech před příchodem do Prahy, ale dnes se procházíme Prahou. Proto jen jednu informaci, která ukáže, že ani zde nebyla práce pro bratra vždy snadná. Budu citovat z dopisu br. Tolara ministru Dr. Bartschovi z listopadu 1942: „Ústředí baptistických sborů v protektorátu (jedná se o evang. křesťanskou společnost), dostalo na vědomí, že její kazatel Cyril Burget (Kroměříž, Tomkova ulice 3, Morava), kterému byl svěřen velice důležitý pracovní úsek a který kromě Kroměříže obsluhuje velký počet stanic, byl pracovním úřadem v Kroměříži poslán k lékaři, a přesto, že je nemocen a je válečným invalidou, byl uznán schopným práce v říši. Je mu 46 let. Trápíme se kvůli tamější práci, protože nepřítomnost kazatele bude znamenat těžkou ránu pro naši práci..."
Ale zpět do Prahy.
Do ní přišel bratr Burget na konci roku 1946 v souvislosti se zhoršením zdravotního stavu pražského kazatele Josefa Tolara. Nejprve se stal druhým kazatelem a po odchodu br. Tolara do důchodu se stal od února 1947 prvním kazatelem tohoto sboru. Byla to poválečná léta, která se „podepsala" i na sborovém životě – nastal útlum, stagnace a klesala i návštěvnost členů na bohoslužbách. Ovšem, díky tomu, že bratr Burget měl veliké obdarování oslovit a nadchnout posluchače, došlo velice rychle k rozkvětu a růstu sboru.
V roce 1950 byl bratr zvolen tajemníkem BJB v ČSR a tuto funkci vykonával vedle své kazatelské činnosti. Stejně jako před několika lety v Kroměříži, i v Praze upoutal bratr Burget svou prací pozornost – tentokrát ne protektorátních úřadů, ale STB. A tak byl v souvislosti s politickými procesy proti představitelům církví krátce po zatčení Dr. Jindřicha Procházky a Jana Řičaře zatčen i Cyril Burget. Stalo se to 25. června 1952, kdy si pro bratra přišlo STB sem do Šumavské ulice. A bratr byl ve vykonstruovaném procesu odsouzen za trestný čin vyzvědačství k sedmi letům odnětí svobody. Svobody tady na zemi se již nedočkal.
Po dvou letech ve věznici ve Valdicích odešel ve věku 58 let do pravé svobody, do věčného domova.
Projdeme jenom kolem jednoho bloku domů a dostaneme se do ulice Budečské. Zde v čísle 1010/18, (foto), v prvním patře tehdy

zcela nového domu, se scházel pražský sbor od roku 1900. Ovšem ne k bohoslužbám – jako státem neuznaná církev jsme směli pořádat pouze „domácí pobožnosti", které

Kážeme Krista ukřižovaného. I. Kor. 1, 23.

POZVÁNÍ
K
DOMÁCÍ POBOŽNOSTI

která konati se bude, dá-li Pán,
každou neděli ráno o 10-11. a odp. o 3-4,
též ve čtvrtek o 7-8. hod. večerní
na Král. Vinohradech, Budečská ul. 1010. I. posch.
J. Novotný. V. Hudek.

Všeho zkuste; což dobrého jest, toho se držte! I. Tes. 5,21.

Jednahoť jest potřebí. Luk. 10, 42.

Kdo má uši k slyšení slyš! Mat 13, 9.

Pozvánka k domácím pobožnostem

Po policejním uzavření prvního sborového domu se konala shromáždění nejdříve v bytě J. Novotného, od r. 1893 v pronajatých prostorách domu v Hálkově ulici (dnešní Londýnská), od r. 1910 pak v Budečské ulici na Vinohradech.

se konaly několikrát v týdnu – v neděli dopoledne a odpoledne, ve čtvrtek večer. 25. března 1901 se v těchto prostorách konala i konference, při níž došlo k ustavení „Sjednocení baptistických sborů v Čechách".
Nedaleko odtud, kousek pod Náměstím Míru (tehdy Purkyňovým), je ulice Londýnská, kdysi Hálkova. A v Hálkově ulici čp. 52 si sbor od začátku roku 1893 pronajal místnost pro modlitebnu, když už se nevešel do bytu Novotných. Již ve dnech 1. – 8. ledna 1893 se zde konala modlitební shromáždění. Jednalo se pravděpodobně o předchůdce dnešního aliančního modlitebního týdne. A tyto prostory byly i svědkem „První konference československých baptistických sborů", konané 16. května 1896. Tématem této konference byla „systematická misijní práce v Čechách, na Moravě a na Slovensku. V tom roce měl pražský sbor již 166 členů! Jen ten pražský! A když už jsme v Londýnské, můžeme dojít až na Václavské náměstí, k pasáži Alfa (tehdy čp. 7). Zde býval sklad „Britické biblické společnosti", jejímž ředitelem býval pan Stahlschmidt. A v tomto skladu se setkala slečna Anna Kostomlatská, dcera hospodáře a především písmáka Petra Kostomlatského ze Starých Ouholic, s mladým evangelistou Americké misijní společnosti Jindřichem Novotným... Dál už to všichni určitě znáte. Ovšem v tomto skladu se patrně setkal Jindřich Novotný i s Augustem Meereisem, který tehdy působil jako kolportér. A jak sám August Meereis říká: „Mezitím jsem se v Praze dozvěděl, že sl. Amálie Kejřová z Hleďsebe se dala ve Vídni ředitelem (už zmiňované Britické biblické společnosti) Edwardem Millardem pokřtít... A tak jsem hleděl se seznámiti se stejně smýšlející duší." To bylo dne 4. ledna 1876. A dál to také znáte, že? Sestra se stala manželkou a významnou pomocnicí bratra Meereise v jeho službě. A tak jsme se na Václavském náměstí dostali vlastně k počátkům pražského sboru u víře pokřtěných křesťanů, většinou baptisté zvaných. Jak ukončit tuto procházku? Snad slovy z **Žd 12, 1: „Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhoďme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo."**

Slavomila Švehlová

Na ceste hore do Jeruzalema

Keďže som v Izraeli doteraz nebola, nikdy som si neuvedomila, aká náročná musela byť cesta od Jordánu do Jeruzalema. Jordán je 200 až 400 metrov pod úrovňou hladiny mora, kým Jeruzalem leží na vrchoch, staré mesto vo výške 800 metrov nad morom. Vzdialenosť medzi týmito dvomi miestami je 15 kilometrov a prevýšenie asi kilometer. To je ako prevýšenie zo Sliezskeho domu na Gerlach, aspoň tak som si to prečítala. Zjavne na Slovensku je to na menšej ploche a vo väčšej celkovej nadmorskej výške, ale aj tak. Nie je to vôbec prechádzka po rovine, to je isté.

Hradby Jeruzalema

Vieme, že Izraeliti vystupovali do Jeruzalema trikrát do roka na slávnosti. A prinášali obete. Boli to celé húfy ľudí. A pritom si spievali Žalmy. My ich poznáme ako „Žalmy na ceste hore do Jeruzalema", sú to tie po čísle 120. Predstavujem si, ako časť z nich išla od Jordánu, kde bola skoro púšť, ale pitná voda, hore do Jeruzalema, ktorý už síce púšťou nebol, ale trpel nedostatkom vody.
A pritom si spievali:
1/ Svoje oči dvíham k vrchom; príde mi odtiaľ pomoc?
2/ Moja pomoc je od Hospodina, ktorý utvoril nebo i zem.
3/ Nedopustí, aby sa ti noha zachvela. Nedrieme tvoj strážca.
4/ Nedrieme veru ani nespí ten, čo stráži Izrael.
5/ Hospodin je tvoj strážca. Hospodin je ti záštitou po pravici.
6/ Slnko ti cez deň neublíži ani mesiac v noci.
7/ Hospodin ťa ochráni pred každým zlom, on ti ochráni život.
8/ Hospodin bude chrániť tvoj odchod i príchod odteraz až naveky.
Možno, keby sme si to vyskúšali, inak by sme si tie slová vážili. Inak by sme ich prežili. Inak by sa dotkli našej bytosti.
Mám pocit, že v našom kresťanstve všetko berieme s rozumom. Všetko prijímame hlavou. Lenže kresťanstvo nie je o „litere".
Je o tom, že Slovo, ktoré prijmem svojím chápaním, zmení moje zmýšľanie, môj postoj k veciam, zasiahne moje srdce. Zmena mysle znamená zmena v rozhodovaní, zmena priorít, zmena celého môjho bytia. Nestačí niečo vedieť, treba konať. Niekedy nám k tomu pomáha, že niečo prežijeme. Potrebujeme niečo prežiť. Do hĺbky, aj svojimi citmi. Ani emócie samy o sebe nič neurobia, len nám dajú „dobrý pocit". O tomto Božie slovo nehovorí. Ale do našej osobnosti zahŕňa rozum, cit aj vôľu. Hovorí: „Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ!" (Fil 2, 2) Hovorí o všetkých aspektoch nášho bytia. A to niekedy zahŕňa aj ísť a pešo prejsť miesta, na ktorých sa niektoré udalosti odohrali.
Pomôže nám to priblížiť si, čo Izraeliti prežívali, a ak dovolíme Bohu, aj priblížiť sa k Nemu.

Múr nárekov... a Chrámová hora so Skalným dómom

Cesta do Izraela, 7/8

Múr nárekov

Možno sme mali vlastne šťastie, že keď sme šli k múru nárekov, bola zima a pršalo. Boli sme tam skoro sami. Múr nárekov alebo Západný múr je pozostatkom západnej časti vonkajších hradieb, ktoré ku koncu obdobia druhého jeruzalemského chrámu obklopovali Chrámovú horu. Tento múr zároveň predeľuje židovskú a moslimskú štvrť v Jeruzaleme. Za jeho hradbami je postavená mešita, ako aj pamiatka Skalný dóm. Takže múr nárekov je miestom, kde sa stretávajú kresťania, židia i moslimovia. Židia sem chodia oplakávať druhý chrám. Plačú nad zničením miesta, v ktorom bola zjavná Božia prítomnosť.

Keď som pod ním stála, plne som si uvedomovala, prečo sa nazýva Múrom nárekov. Predstavila som si tých, ktorí neveria, že Ježiš je Mesiáš, a ktorí stále Mesiáša očakávajú.
Vyvolený národ, ktorý je ako bez pastiera a ktorý blúdi roztrúsený po celom povrchu zeme. Nemajú Mesiáša, nemajú chrám. Do čoho vkladajú svoju nádej?

Pre nás, pre kresťanov však toto miesto môže byť práve miestom nádeje. Môže byť symbolom toho, že tak, ako v tomto chráme kedysi prebývala Božia prítomnosť, môže teraz prebývať v nás: „Lebo ste chrámom Ducha Svätého, ktorý prebýva vo vás" (1Kor 6, 19). Nezávisle na mieste a na čase.
Môcť stáť pri Múre nárekov v Jeruzaleme a v Izraeli je možnosť, za ktorú som veľmi vďačná. Môcť na vlastné oči vidieť a vlastnými nohami pochodiť miesta, o ktorých počúvam, čítam a učím sa od detstva, dáva mojim poznatkom iný rozmer. Dáva mi možnosť veci aj inak zažiť, dotýka sa nielen mojej mysle, ale aj duše a ducha. Napriek tomu môžem s istotou povedať, že aj doma – nech je to kdekoľvek – môže Pán Boh zasahovať do môjho života rovnakým spôsobom. A uvedomujem si to aj vďaka Múru nárekov.

Lýdia Podobná
foto Vladimír Malý

Musia zostať tu, ak chcem ísť do neba

Keď idem na cintorín, zvyknem si čítať nápisy a rôzne odkazy na náhrobných kameňoch. Jeden nápis ma zaujal: „Zanechal si nás a odniesol si so sebou svoje radosti, trápenia a tajomstvá.“ Musela som rozmýšľať, čo všetko si ja odnesiem, keď Pán ukončí moju pozemskú púť. Veď smrť je naozaj bodom, od ktorého sa nevraciame k veciam vzťahujúcim sa k tejto zemi, ale je aj bodom, ktorý v celej nahote nezmeniteľne zachytí môj stav pred Bohom a vzťah k Nemu.

Rozmýšľam a zrazu mi prídu na myseľ slová zo Zjavenia: *„... nevojde doň nič nečisté, ani ten, čo pácha ohavnosť a lož, ale iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života“* (Zj 21, 27).

Áno, do nebeského domova môžeme odchádzať kriví, boľaví, radostní alebo smutní, plní spomienok a tajomstiev, ale nie hriešni. Zomrieť so svojimi neodpustenými hriechmi znamená vylúčiť sa z Božej prítomnosti. Naše hriechy a pády musia zostať tu, musíme ich v pokore a s prosbou o odpustenie vyznať, aby ich mohla prikryť a zmazať Božia milosť a očistiť krv nášho Spasiteľa Pána Ježiša Krista. Biblia zdôrazňuje, že len v čase nášho pozemského života môžeme získať odpustenie svojich vín.

Každý je zodpovedný sám za seba, aby v pokání prišiel k Pánovi Ježišovi.

Keďže nevieme dňa ani hodiny, kedy Pán života a smrti ukončí našu pozemskú púť, dovoľme milujúcemu Bohu zahodiť do mora zabudnutia už dnes naše previnenia tým, že urobíme pokánie a vyznáme ich.

„Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha“ (Mt 5, 8).

E. Pribulová

Čím je člověk starší, tím je to těžší

Všichni doufáme a tušíme, že i v rámci corona krize snad už svítá. Mnozí jsme očkovaní a cítíme se bezpečněji. Snad se před námi otevírá něco nového a lepšího.

V Bratislavě jsem déle než půl roku. Žiji tu i díky covidu doslova nový život. Za tu dobu jsem prošel různými fázemi poznávání. Zpočátku jsem se cítil jako plavec ve velkém jezeře, který neví kam plout. Později jsem si připadal jako plavec v Dunaji unášený proudy. A ještě později jsem se cítil jako plavec, co se učí plavat.

A v této fázi stále jsem. Učím se „plavat“ v novém prostředí i novým způsobem. Čím je člověk starší, tím je to těžší. Ale nesmíme ustrnout.

Pán Bůh nás vede k poznávání nových věcí. Snad se učíte i vy něčemu novému. To je asi první bod k modlitbám. Učení se novým věcem je výzva pro nás všechny. V něčem nás pravděpodobně čeká nová doba.

Mám před sebou kázání ve Frýdku-Místku a mám tam kázat i dětem. Právě jim chci vyprávět o novém životě v Bratislavě.

Kolikrát se v Bibli mluví o nových věcech, nových písních, o nové „cestě“, nové milosti, nových počátcích, novém lidství. A nakonec i samotná smrt je branou k něčemu zcela novému. Očekáváme nové nebe a novou zemi. I covid nás naučil novým možnostem, které jsme před tím možná až odmítali. A život má nová a nová dějství, každý den je něčím nový.

Nakonec i žalmista nás vybízí: *Zpívejte Hospodinu píseň novou.*

Ale nenechme se opít novotou. Starý dobrý apoštol Jan připomíná: *Nepíši vám, moji milí, nové přikázání, ale přikázání staré, které jste měli od počátku.*

Pán Ježíš připomíná, že zákoníci (tedy kazatelé!) jsou jako *hospodáři, kteří vynášejí ze svého pokladu nové i staré.*

A to je další předmět k modlitbám – abychom uměli moudře používat staré i nové poklady od Boha.

A nakonec několik výzev:

Nepřestávejme se modlit za covidovou situaci, za všechny nemocné, za lékaře a zdravotníky, za všechny smutné, kterým umřel někdo blízký. Za rodiny v těžké situaci.

Vážná je i situace na mezinárodním poli, nyní zvláště ve vztahu k „obrům“ na východě. I za tu se přimlouvejme.

A to nemluvím o situaci vnitropolitické. Každopádně předsedou vlády je náš bratr v Kristu. Nezapomeňme i na modlitby za něj.

Petr Kučera
kazatel Sboru Církve bratrské v Bratislavě

S Ježíšem v kuchyni...

(Recept na léto)

Jednou k nám měla přijet výjimečná návštěva a já jsem měla opravdu velkou trému. Byla jsem mladá maminka se třemi dětmi a zkušeností jsem ještě také tak mnoho neměla. To víte, že jsem chtěla udělat vše dobře, aby byla spokojenost. Také jsem nevěděla, jak se budu moct věnovat vaření, jestli mne nebudou potřebovat naše malé děti. Proto jsem se za vše modlila a očekávala radu i pomoc. Manžel byl celý den na cestách a večer měl hosta přivést. Odpoledne byly děti tak hodné a já přemýšlela, že bych mohla něco upéct. Nevím, jestli se vám to někdy stalo, najednou jsem slyšela takový tichý vnitřní hlas, abych upekla koláčky. Proto jsem o tom přemýšlela, jestli se mám nebo nemám pustit do práce. Modlila jsem se.

Pane Ježíši, opravdu mám?

Cítila jsem v tom pokoj. Všechno, co jsem potřebovala, jsem měla doma. Děti jsem uložila ke spánku a s vědomím toho, že nebudu muset péct zítra, jsem se do pečení pustila. Recept mám od maminky a výhodou je, že těsto nemusí kynout. Nakyne průběžně při přípravě a při pečení. Mám ho moc ráda.

Koláčky bez kynutí

Nejdříve si připravíme kvásek ze 2 dcl vlažného mléka s lžičkou cukru a jedné kostičky kvasnic.

Dále potřebujeme: půl kg hladké mouky, 1 vejce, 2 lžíce cukru a trochu soli. Přidáme kvásek a ještě nastrouháme na drobné nudličky 100% tuku Iva, vše se spojí, vypracuje a těsto je hotové. Nemělo by se lepit. Upravíme hustotu těsta popřípadě troškou mléka. Těsto si rozdělíme na malé kousky, podle velikosti koláčků. Nezapomínejme na to, že ještě nakynou. Z těsta vytvoříme bochánky, které rozplácneme a naplníme tvarohovou nádivkou. Pečlivě je zalepíme a na plechu znovu uděláme malinký důlek. Pomažeme rozkvedlaným vajíčkem a do důlku dáme trošku marmelády. Nesmí jí být moc, jinak by nám vytekla. Nakonec nazdobíme posypkou z mouky, másla a cukru. Tu mám vždy už dříve připravenou. Při pečení se hezky spojí s marmeládou. Pečeme ve středně teplé troubě asi 25–30 minut do růžova. Upečené koláčky ještě posypu vanilkovým cukrem. Samozřejmě, že potom krásně voní...

Pozdě večer přijel manžel i s naším hostem a tak moc jim koláčky voněly, že se do nich hned pustili. I když nejdřív říkali něco o tom, že už je na jídlo pozdě, ale povídali a nekoukali na to, jak jim z tácu ubývají. Najednou náš host říká: „Hele, u mě je nějak velká díra, měli bychom ten tác otočit!“ A otočil ho... Smáli jsme se, protože manžel jich tolik nesnědl. Uvědomovala jsem si, že péct koláčky byla opravdu dobrá rada v pravý čas. A tak to také můžete vyzkoušet.

Dana Jersáková

Duševné zdravie v cirkvi

...s psychológom Samuelom Masarikom / 1. časť

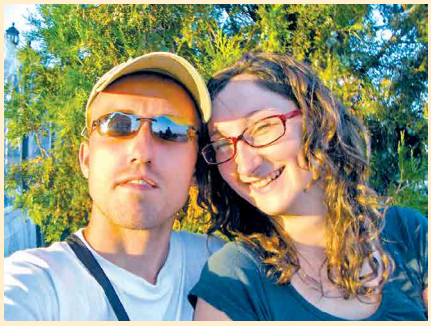

Na plný úväzok pracuješ ako klinický psychológ a psychoterapeut na psychiatrickom oddelení Ústrednej vojenskej nemocnice v Ružomberku.
Máš ukončenú špecializáciu v odbore klinická psychológia, postgraduálny výcvik v KBT psychoterapii a schématerapii. Ako by si sa ešte ďalej predstavil?

Som deväť rokov šťastne ženatý s mojou manželkou Aničkou, máme dve deti, chlapcov Mareka a Miška, a patríme do zboru BJB v Ružomberku. Kúpili sme dom, ktorý rekonštruujeme. Po práci sa dobrovoľne venujem rómskym chlapcom v tzv. kluboch Kaj Ďžas v rámci Komunitného centra, ktoré v Ružomberku založil môj brat, kazateľ Miloš Masarik. V rámci klubov Kaj Ďžas robíme s priateľmi zo zboru režimovú terapiu a rozvoj sociálnych zručností formou neštruktúrovaných stretnutí raz týždenne. Pracujem ako domovník v zbore BJB v Ružomberku. Najnovšie som začal spolupracovať s neziskovou organizáciou Inštitút teológie, misie a sociálnej práce, ktorý v rámci projektu Teofania začal poskytovať sociálno-psychologické poradenstvo pre verejnosť individuálnou formou. Som zatiaľ jediný pracovník, ktorý v rámci tejto organizácie poradenstvo zastrešuje po odbornej stránke.

Pokiaľ viem, vyštudoval si psychológiu na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici.
Áno, potom som ešte doštudoval magisterské štúdium v Nitre a postgraduálne štúdium som si robil v Bratislave na Univerzite Komenského.

Akým témam si sa venoval počas svojich štúdií?
Preberali sme základné štúdium teórie osobností, sociálnu psychológiu, učili sme sa rozpoznávať patologické javy v psychike indivíduа aj skupiny, diagnostiku, okrajovo o terapeutických školách, o terapeutických intervenciách.

Kam viedli tvoje kroky po škole?
Po škole som si našiel miesto na absolventskú prax v Ružomberku v poradni pre deti. Začal som teda diagnostikou a terapiou detí. Toto bolo v rámci školstva, ale chcel som sa posunúť do klinickej oblasti, preto som sa začal obzerať po nejakom mieste v zdravotníctve. Podarilo sa mi získať prácu v súkromnej ambulancii Doc. Miloša Šlepeckého, ktorá mala výborné technologické vybavenie.
Za prax u neho som vďačný. Bolo to tam náročné, ale veľa som sa naučil. Veľa terapie, diagnostickej a znalecko-psychologickej práce.
Po štyroch rokoch som sa opäť potreboval profesionálne posunúť, preto som si podal žiadosť na psychiatrické oddelenie do nemocnice v Ružomberku, kde ma aj prijali. Je to už skoro päť rokov, čo som tam.

Aký je rozdiel medzi prácou v psychologickej ambulancii a na psychiatrii?
Do psychologickej ambulancie chodia viac ľudia, ktorí sú nastavení na psychoterapiu. Väčšinou už dlhší čas zvažujú, že vyhľadajú pomoc psychoterapeuta. Majú vysokú motiváciu niečo zmeniť, čo je ten najdôležitejší faktor. Na psychiatrii sú stavy, ktoré vyžadujú farmakologickú liečbu, bývajú to nedobrovoľné hospitalizácie, často pacienti nechcú spolupracovať, mávajú labilnejšie prežívanie emócií, ich krízy majú horší priebeh. Práca na psychiatrii je však pre mňa zaujímavejšia, viac ma posúva dopredu.

Zachytila som pár článkov, ktoré sa venovali téme, že s nástupom koronakrízy sa údajne zvýšil počet pacientov na psychiatrii. Aký máš na to pohľad ty alebo aká je tvoja skúsenosť?
Nemám štatistiky, aby som to vedel posúdiť. Mám však dojem, že ľudia viac trpia psychotickými mániami, viacej gemblujú na online hazardných hrách. U ľudí, ktorí majú sklony k impulzivite, sa viac rozvíjajú technologické závislosti. Môže to súvisieť s finančnými problémami týchto ľudí. Ale je to iba moje pozorovanie. Nedá sa z toho urobiť nejaký všeobecný záver.

V spoločnosti, zdá sa mi, ešte stále prevláda akási stigma, keď človek navštevuje psychiatra. Ako to vyzerá z vášho pohľadu?
Na začiatku som mal dojem, že keď sa človek prizná, že navštevoval psychológa alebo psychiatra, lepšie sa dokáže vyrovnať s tým, že má nejaký problém, ktorý chce zmeniť. Ale zistil som, že keď o tom ľudia hovorili, ich skúsenosti s reakciou okolia boli takmer výlučne negatívne. Preto ich nepovzbudzujem, aby o tom hovorili, aby im zbytočne niekto neublížil. Nemôžem zmeniť postoj ich okolia. Je to strašná škoda, pretože ľudia môžu vyriešiť mnoho svojich problémov v priebehu niekoľkých mesiacov (niekedy). Stáva sa, že človek sa modlí za nejaký problém desať rokov, aby mu Boh dal zázrak, aby ten problém vyriešil. V skutočnosti však nejde o problém viery, ale o niečo iné, čo patrí do rúk odborníkov, a takto si oddaľuje pomoc. Ale obdivujem tých, ktorí o tom s okolím hovoria.

Toto som si všimla aj ja, že často sa chceme za problémy s dušou, psychikou modliť (čo je dobre), ale nevyhľadáme pomoc. Pritom keď ide o fyzickú chorobu, prirodzene navštívime lekára, a pokiaľ to je niečo vážnejšie, aj sa modlíme. V kresťanských kruhoch akoby panovala taká atmosféra, že čo sa duše a psychiky týka, musíme to zvládnuť s Pánom Bohom, inak môžeme byť považovaní za slabých vo viere alebo sme nedostatočne blízko Bohu.
Stretávaš sa s tým?
Samozrejme, narazil som na to. Všimol som si napríklad, že obyčajná úzkostná porucha, ktorá sa vyskytuje v celoživotnej prevalencii možno u 40 % populácie, sa niekedy stala takou súčasťou pacienta, že bolo potrebné riešiť jeho stav terapeuticky. Jeho okolie na neho robilo tlak, aby svoj problém neriešil terapeuticky, pretože to vnímali ako prejav slabej viery. Názor človeka sa tu zamieňa za Boží názor. Použil by som príklad: Keď nás bolí zub, ideme za zubárom. Verím tomu, že človek je bio-psycho-sociálno-spirituálna bytosť, teda máme nejaké úrovne prežívania (úrovne jestvovania), tieto oblasti sa prelínajú. Telesný problém sa prejaví v duchovnej oblasti, ale to neznamená, že ten problém mám riešiť primárne duchovne. V telesných oblastiach sme sa naučili rešpektovať lekárov, ale psychológia ešte nepatrí v našom cirkevnom ponímaní medzi medicínske odvetvia. Preto sú voči nej predsudky.

Ako by sa podľa teba dali tieto predsudky v cirkvi zmeniť?
Ja som veľmi vďačný za to, keď sa niekto v cirkvi verejne prizná k tomu, že navštevoval psychoterapeuta, alebo dokonca, že navštívil psychiatra. Myslím si, že takéto osobné referencie a odporúčania sú jedným z najlepších spôsobov osvety, keďže sme veľmi komunitné zbory. Tiež by pomohlo, keby niektoré autority zmenili postoj voči takejto forme pomoci.

Rozhovor pripravila Ráchel Orvošová
(pokračovnie v budúcom čísle)

Poznámka:
Záujemcovia o služby Teofanie – sociálno-psychologického poradenstva, sa môžu informovať na emailovej adrese: samuel.masarik@gmail.com, alebo na facebookovej stránke „sociálno-psychologické poradenstvo/kresťanské poradenstvo", kde nájdu ďalšie kontakty vrátane telefónneho čísla a všetky informácie o platbách a iných podmienkach poskytovania tejto formy pomoci.

Zázraky se dějí

Když jsem umíral, neměl jsem strach o svůj život, protože jsem věděl, že odcházím k Pánovi, ale najednou jsem měl strach o svoji rodinu, děti, manželku...

Bratr Peter Synovec vážně onemocněl (Covid-19) a prožil momenty, kdy už cítil, že odchází z tohoto světa. Ale spolu s manželkou vše odevzdali do Božích rukou. Svědectví bratra Petra Synovce a jeho manželky Marty je velmi povzbuzující.

Marta: Jsme spolu 20 let a vychováváme 5 dětí. Lecos jsme už spolu zažili a co máme společné, je víra v Pána Ježíše Krista. Pravidelně se spolu modlíme a čteme Boží slovo.

Peter: Lidé se mě často ptají, jak a kde jsem dostal Covid-19. Nevím, kdy to začalo... Vím jen od lékařů z nemocnice, že jsem měl na 95 % poškozené plíce. Věděl jsem, že odcházím z této země a zanechávám tu svoji velkou rodinu. Ale Pán Bůh nakonec vše obrátil v dobré. Děkuji za modlitby mým bratřím a sestrám. Mysleli na nás, postili se. Pán nás v té době učil mnohé věci.

Marta: Manžel ležel na ARU, vypadal, jako by byl těsně před smrtí, byl to pro mě hrozný pohled. Ale stála jsem na slově Pána Ježíše: „Neřekl jsem ti, že když budeš věřit, uvidíš slávu Boží?" Toto slovo mne velmi zasáhlo. Postavila jsem se na Něj a děkuji Pánu Ježíši Kristu, že mi dal sílu všechno zvládnout. Jediné, co mi v té hrozné době zůstávalo, bylo, že jsem věřila víc Bohu než vlastním smyslům.

Peter: Velmi se těším, že jsem opět se svou rodinou. Prožíval jsem reálně smrt, ale cítil jsem, že Pán Bůh je věrný a pak jsem se začal bát. Měl jsem strach, ale chránila mne důvěra a skutečná víra, že On je ten, komu mohu za všechno děkovat. On má pro nás věčné dobro, i když jsou některé věci velmi těžké.

Co jsem si uvědomil, je, jak je důležité postavit se na slovo Boží, ne na slovo někoho jiného. Když jsem se vrátil domů, vytanulo mi na mysli slovo, že Bůh je Bohem vdov a sirotků. To jsem nemohl pochopit, bylo to pro mě hodně těžké. Najednou jsem si vzpomněl na slovo z Písma o putování izraelského lidu na poušti. Jak chtěli maso, jak plakali. A já jsem slyšel ten pláč a uvědomil jsem si, jak je Bůh dobrý a že je stále vedle nás, s námi. Důvěřuji realitě, že Bůh je tady s námi.

Marta: Změnil se nějak tvůj život? Ptají se mne lidé. Ne, můj život se nezměnil, ale změnil se můj pohled na život. Změnil se můj žebříček hodnot. Uvědomila jsem si, že je dobré koncentrovat se na to, co je důležité. Vždyť v situacích, kdy všechno bylo pro mě velmi těžké, jsem vždy v pravý čas dostala od Pána Boha novou sílu. Mého manžela Petra odvezli do nemocnice 13. listopadu 2020. Ale všechno začalo již na jaře roku 2020. Měla jsem živý sen, který mě velice vyděsil, že můj manžel je mrtvý. Ve snu jsem se na něj dívala, jak leží v rakvi a pohřební služba jej bez obřadů takto odkrytého nese k hrobu. Probudila jsem se s pocitem hrůzy. Byl to tak živý sen, že doslova zacloumal mými emocemi. Představa, že bychom měli po zbytek života žít bez manžela a táty, byla nepředstavitelná. Ale nejsem člověk snadno podléhající strachu, čerpám z Božích sil, takže jsem se nebála díky jistotě, kterou v Bohu mám.

...v nemocnici

On nás miluje a my Jeho také. Proto rozumíme tomu, že co se stalo, bylo nám k dobrému. Věřila jsem víc Bohu než vlastním očím a uším. Zvláště v době, kdy se zdravotní stav mého manžela v nemocnici začal zhoršovat. Nejdřív jsem myslela, že se jedná jen o trošku silnější prochlazení a že se mi brzy vrátí domů. Ale jeho stav byl čím dál horší. Dokonce ani někteří naši blízcí už neviděli situaci nadějně. Měli ze mě pocit, že neberu situaci dost vážně. Viděla jsem ji, ale zároveň jsem důvěřovala Bohu, který mi zaslíbil: „Neřekl jsem ti, že když budeš věřit, uvidíš slávu Boží?"

Pracuji v dětském domově, kde jsem měla od mého zaměstnavatele i spolupracovníků maximální pochopení, i když sami prožívali těžké chvíle kvůli Pandémii. V té době jsem čerpala dva a půl měsíce Ošetřování člena rodiny. Všechno mi tolerovali. Jsem jim za to vděčná. A co zatím prožíval můj manžel?

Byl tělesně živý, i když v určité chvíli cítil, že byl duší oddělen od svého těla. Uvědomoval si, že jsou to poslední chvíle jeho života tady na zemi. Díky své víře jsem však věděla, že ho máme čekat, a tak jsem připravovala naši domácnost na jeho návrat.

Navzdory smutku z toho, že prochází tak těžkou situací a že nám manžel doma velmi chybí, jsme na modlitbách (našich i našich sester a bratří) dostávali sílu jít dál.

Cítila jsem se, jakoby nás někdo nesl nad tím vším. Jako bych viděla všechno z výšky.

O všechny starosti, strasti i radosti jsme se dělili s našimi dětmi, takže jejich pomoc v této situaci byla samozřejmá. I když někdy docházelo mezi námi k různým sporům a tlakům a nedorozuměním, dokázali jsme je překonat vzájemnými omluvami.

Pokořili jsme se jeden před druhým. Nakonec došlo ke smíření a my mohli pokračovat na cestě dál. Každý den jsem děkovala Bohu a očekávala návrat svého manžela navzdory situaci, i když jsem nevěděla, jak to bude ve skutečnosti vypadat. Na modlitbách a při děkování jsem nabírala nové síly. Jasně, že mi manžel moc chyběl. Při snídani mi chyběly rozhovory s ním, během dne mi chybělo jeho obveselování a večer při ukládání ke spánku mi také chyběl. Tehdy mě obveseloval náš nejmladší Števko. Měl jen dva roky. Sršel tehdy veselou náladou a tak jsme to chápali, že co jsme nemohli mít v manželovi, měli jsme nyní v tom maličkém. Nakonec přišla dobrá zpráva o zlepšování se zdravotního stavu mého manžela.

A v té chvíli jsem věděla, že už potřebuje jen čas. Jsem Pánu Bohu nesmírně vděčná za Jeho působení v naší rodině. Mohla jsem si znovu postavit „žebříček hodnot".

...po návratu domů

Co jsem dosud viděla jako důležité, stalo se pro mne extrémně důležité. A co jsem dosud viděla jako nedůležité, stalo se pro mne vedlejším. Pokud mohu, chtěla bych připomenout, abychom neváhali v každé situaci důvěřovat Pánu Bohu. Obrátit se na Něj, pokud jsme Ho zatím nehledali. On nám to nebude vytýkat, protože nás zná a ví všechno. Odpustí nám všechno, co k Němu přineseme s lítostí v srdci, a podá nám ruku, povede nás. On sám nám ukáže cestu k Němu. Mapou na naší cestě životem je Pán Ježíš Kristus. Bůh miluje dokonale. Ne jako člověk miluje. Náš zisk nebo ztrátu věčných hodnot určuje to, do jaké míry akceptujeme Jeho slovo (Bibli) a zařídíme se podle něho. Protože všechno je to pro naše věčné dobro.

Na základě podkladů a fotografií od rodiny Synovcových zpracovala Marie Horáčková

...a opět doma se svou rodinou

„Týden před Boží tváří ve chvále a uctívání"

ŠKOLA UCTÍVÁNÍ

JCamp
Nové Město pod Smrkem

11.– 18. 9. 2021

lektoři z ČR, PL

HUDBA, ZPĚV, TANEC, VÝTVARNÉ UMĚNÍ

více informací na www.skolauctivani.cz
a emailu skola.uctivani@seznam.cz

Dodaná inzerce

Dr. Henry Cloud & Dr. John Townsend:

Nebezpeční lidé

Proč si vybíráme ve vztazích nesprávné lidi?

Návrat Domů, 2018

Pýtali ste sa niekedy tieto otázky: Ako sa môžem naučiť vybrať si lepších kamarátov? Prečo si vyberám ľudí, ktorí ma potom zradia? Ako sa to stalo, že mám prácu, kde je taký kritický šéf? Čím to je, že k sebe priťahujem nezodpovedných ľudí? Prečo som zveril peniaze takému bezcharakternému človeku? Čím to je, že priťahujem zlých ľudí? Ako je možné, že som si myslel, že sme takí dobrí kamaráti, a nakoniec som zistil, že ja preňho až tak veľa neznamenám?

„Když nám někdo ublíží, je celkem přirozené vinit z toho naši potřebu blízkého vztahu. Můžete si myslet: Už je to tu zase – spoléhám na lidi, a ne na Boha, nebo: Prostě je vidět, že na lidi se spoléhat nedá. Ačkoli lidé opravdu nemilují tak dokonale jako Bůh, Bible učí, že nás Bůh stvořil pro vztah s ním i se sebou navzájem. (...) Problém nepředstavuje naše potřeba přátelství a propojení s druhými. Tato potřeba je dobrá a vložil ji do nás Bůh. Bez dostatečné zralosti a náležitých dovedností nám však tato potřeba podpory a blízkého vztahu může přivodit skutečné těžkosti. Skutečný problém spočívá v tom, že neumíme rozpoznávat charakter lidí."

Vzťahy sú náročné a zároveň pre nás potrebné a životodarné. Potreba vzťahu je daná Bohom. Odráža jeho podstatu. Ale niekedy to v tých vzťahoch nevyzerá tak, akoby sme chceli. Ublížime si, bolí to, niekedy vzťah stratíme. Táto knižka sa venuje problematike rozpoznávania charakteru, schopnosť, ktorú mnohí nemáme. Pritom

„schopnost rozpoznat u lidí dobrý charakter patří k tomu nejdůležitějšímu, co Bůh dává pro náš osobní a duchovní růst. Co je rozpoznání charakteru? Jednoduše jde o schopnost rozlišit ve svém životě *„ovce od kozlů", zhodnotit, kdo je pro nás dobrý a kdo ne. Jako „bezpečné lidi" pak označujeme ty, kdo jsou pro nás dobří, tedy takové jedince, jejichž přítomnost v našem životě nás činí opravdu lepšími. Bezpeční lidé jsou jedinci, kteří nás přibližují tomu, jakými máme být podle Božího záměru. Ačkoli nejsou dokonalí, jejich charakter je natolik dobrý, aby výsledný vliv jejich přítomnosti v našem životě byl pozitivní. Jsou vstřícní, upřímní a pozorní a pomáhají nám nést v životě dobré ovoce. (...) Potíž je v tom, že si jako ty, jimž propůjčíme svou důvěru, často vybíráme nesprávné lidi. Z mnoha důvodů se obracíme na ty, kteří nás pak opustí, opomíjejí, poškozují nebo přímo ničí. Naše slepota vůči tomu, kdo je pro nás dobrý a kdo ne, může způsobit tragédie, jako je deprese, nutkavé chování, manželské konflikty a problémy v práci. Je smutné, že naše schopnost vybrat si dobré auto může být lepší než naše schopnost vybrat si dobré přátele."*

Dozviete sa, kto je rizikový človek, osobnostné a interpersonálne črty rizikových ľudí, niečo o tom, čo je vaše bezpečie a ako ho môžete stratiť. Zistíte, či priťahujete rizikových ľudí, prečo si takéto vzťahy vyberáte, čo spôsobuje, že sa od ľudí izolujete. Autori vám pomôžu rozoznať ľudí, ktorých v živote potrebujete a ktorým je lepšie sa vyhnúť. Predstavia vám 20 znakov nedôveryhodných ľudí. Knižka je výborná nielen v tom, že sa naučíte rozoznať nebezpečenstvo vo vzťahoch, ale možno aj pomenovať nejaké problémy vo vašom živote. Výborná je v tom, že sa tiež dozviete, kto sú bezpeční ľudia, prečo ich v živote potrebujeme a ako môžeme byť my sami bezpečným človekom pre druhých.

Ráchel Orvošová

Kvůli tobě si Ježíš zvolil utrpení

„Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní" (Ř 5, 8).

Málokdo je ochoten trpět za někoho jiného. Ježíš ano. A skutečnost byla taková, že netrpěl jen za jednoho člověka; rozhodl se trpět za všechny lidi na světě!

Něco z jeho utrpení líčí Jan 19: „Ježíš věděl, že vše je již dokonáno; a proto, aby se až do konce splnilo Písmo, řekl: ‚Žízním.' Stála tam nádoba plná octa; namočili tedy houbu do octa a na yzopu mu ji podali k ústům" (J 19, 28–29).

Ježíš byl na kříži v agónii – a žíznil. Netrpěl jen bolestí, nýbrž i velikou žízní.

Nezasloužil si, aby trpěl za každého člověka. Každý z nás si zaslouží trpět za své vlastní hříchy. Ježíš byl ochoten trpět a žíznit pro tebe, abys mohl jít do nebe. Nedopustil se ničeho zlého.

Nespáchal žádný zločin. Nikomu neublížil. Žil dokonalým životem. Proč jej tedy zabili? Zemřel, aby vykoupil jiné. Žíznil pro tvé dobro.

„Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní" (Ř 5, 8).

Jeho láska k tobě je tak veliká, tak hluboká a širá, že byl ochoten vzít tvůj hřích za svůj a přikrýt jej svou spravedlností.

Tvůj hřích Jej stál život. Stojíš mu za to!

Je těžké pochopit takovou lásku rozumem, ale třeba ti pomůže tento příběh: V roce 1987 se při dvěstěpadesátém pátém letu společnosti Northwest Airlines letoun zřítil dvacet vteřin po startu. Zahynulo 156 lidí, přežila jen čtyřletá holčička Cecelia z arizonského města Tempe.

Jak to bylo možné, když se nikdo jiný nezachránil? Záchranáři si zrekonstruovali pravděpodobný průběh událostí. Když si cestující uvědomili, že se blíží katastrofa, Ceceliina matka se zřejmě odpoutala, otočila se k dítěti a ve své lásce je zakryla vlastním tělem, aby je ochránila. Dala svůj život za život jiného.

A právě to udělal Ježíš pro tebe! Trpěl, abys nemusel trpět ty. Prošel peklem na kříži, abys ty nemusel být v pekle navždy. Přikryl tě a ochránil před trestem, plameny a trápením. Ježíš dobrovolně zemřel, abys mohl mít věčný život. Vybral si utrpení, aby tě vykoupil pro spásu. Nikdy si nelam hlavu otázkou, jak moc tě Ježíš miluje. Už ti to ukázal na kříži!

Rick Warren

Inzerát

Nabízím ubytování v rodinném domě pro 6–8 osob, v podhůří Jeseníků v obci Vikýřovice, na vlakové trase Olomouc - Kouty nad Desnou. Blízko do hor (lyže v zimě, turistika i cyklo v létě). Možnost parkování na pozemku.
Více informací na tel.: + 420 608 451 995, e-mail: vera.jersakova@centrum.cz

Věra Jersáková

Témata/témy časopisu Rozsévač/Rozsievač 2022: Duchovné disciplíny...
„Telesné cičenie je málo užitečné, ale zbožnosť je užitečná na všetko" (1 Tim 4, 8).

Číslo 1 2022 – Úvod do tématu... **Uzávěrka: 5. 9. 2021**
Číslo 2 2022 – Čítanie Biblie - štúdium Písma **(2Tim 3, 16)** **Uzávierka: 5. 10. 2021**

JEDINÁ OPORA

(výňatok z básne „V priestore bezváhovosti“) **Pavel Kondač**

Tebe sa zverujem, Bože, a uchopím vieru.
Na vlnách života hrozivo rozvlneného
zostáva jediná opora: golgotský kríž,
Kristova obeť a bezmedzná Jeho láska.

Volá mi:
„Dokonale to nikdy nepochopíš,
prečo ťa milujem, prečo som za teba zomrel,
že si mi taký vzácny a drahý.
Ani sa nepokús teologicky to vyjadriť –
nikdy v živote sa ti to nepodarí.

Múdrejšie bude pre teba prosto
pri mojich nohách ticho spočinúť,
lebo tu so mnou naveky bude ti dobre:
u mňa ti večité radosti kynú.

Čoskoro splní sa ti to v nebi.“

Za fotografie publikované v tomto čísle pekne ďakujeme. Ich autormi sú: Marie Horáčková, Vladimír Malý, Milan Uhrin, Ján Kováčik, Maroš Kohút, Toma Magda, Peter Orvoš, Pavel Makovini, Daniel Plett. Foto: © volody10 / Adobe Stock a archív redakcie.
Grafické riešenie obálky Lýdia Bodnárová.